

MARIESTAD

Delårsrapport - augusti 2020

Mariestads kommun

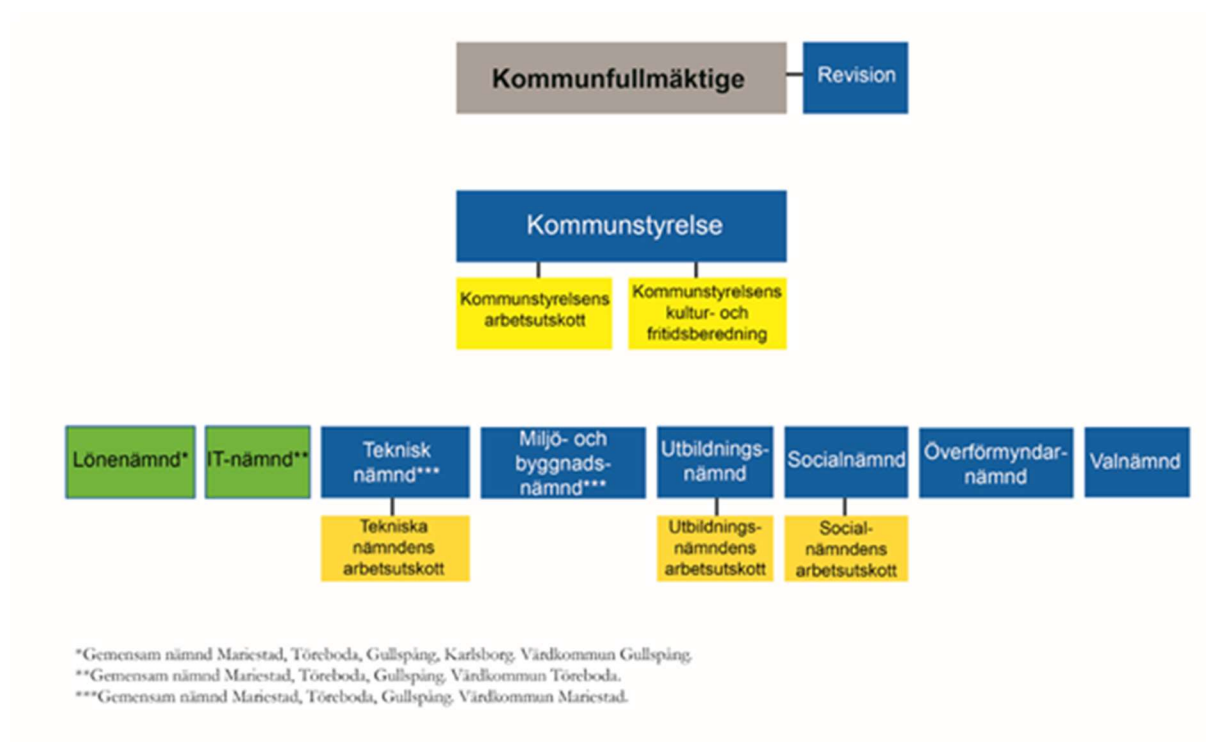

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Kommunens politiska organisation	3
1.2	Kommunens förvaltningsorganisation.....	5
1.3	Ekonomi i korthet	6
2	Förvaltningsberättelse.....	7
2.1	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	7
2.2	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	18
2.3	God ekonomisk hushållning	20
2.4	Balanskravsresultatet	29
2.5	Väsentliga personalförhållanden	31
2.6	Den kommunala koncernen.....	35
3	Finansiella rapporter	41
3.1	Redovisningsprinciper	41
3.2	Begreppsförklaring	44
3.3	Resultaträkning	46
3.4	Balansräkning	47
3.5	Kassaflödesanalys	49
3.6	Nothänvisningar	50
4	Driftsredovisning	52
5	Investeringsredovisning	53

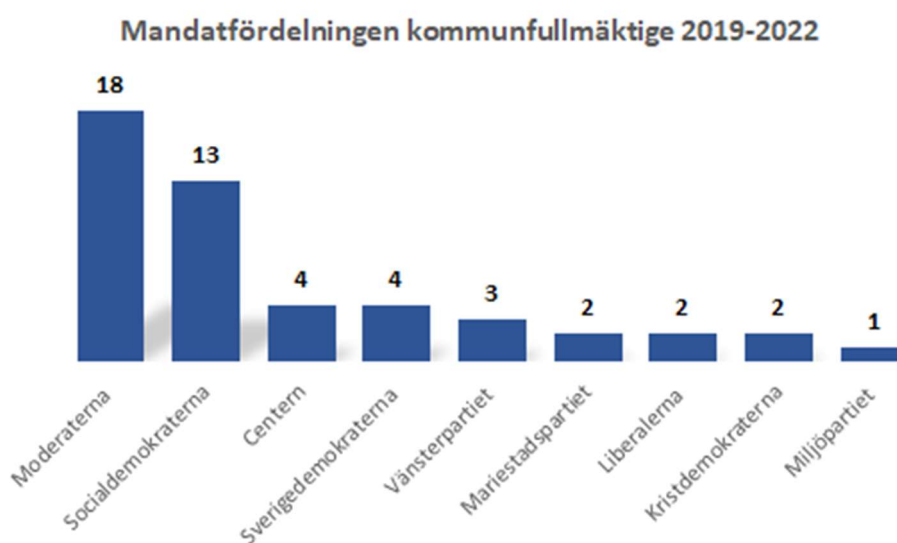
1 Inledning

1.1 Kommunens politiska organisation

1.1.1 Mandatfördelning i kommunen

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och kan beskrivas som kommunens riksdag. Kommunfullmäktige består av 49 ledamöter som väljs för fyra år. Fullmäktige beslutar i frågor av övergripande och principiell natur samt fastställer de politiska målen för den kommunala verksamheten. Det är fullmäktige som beslutar om hur budgeten ska fördelas. Fullmäktige väljer även vilka som ska sitta i kommunens olika nämnder och styrelser.

1.1.2 Politik och tjänstemän

Kommunens politiker

Kommunens politiker är folkvalda och väljs av dig som invånare vid de allmänna valen vart fjärde år. Politikerna är därmed demokratiskt tillsatta och ska återspegla invånarnas önskemål om hur kommunen ska styras och ledas. En demokrati fungerar inte utan förtroendevalda.

I korthet tar politikerna beslut om vad som ska göras i kommunen.

Kommunalråd

Kommunstyrelsens ordförande är arvoderad på heltid, oppositionsrådet är arvoderad med 80 procent av en heltidstjänst och kommunstyrelsens vice ordförande är arvoderad med en halvtidstjänst.

Johan Abrahamsson (M) är kommunalråd, tillika kommunstyrelsens ordförande. Anders Karlsson (C) är kommunstyrelsens vice ordförande. Ida Ekeröth (S) är kommunstyrelsens andra vice ordförande tillika oppositionsråd.

Kommunfullmäktige

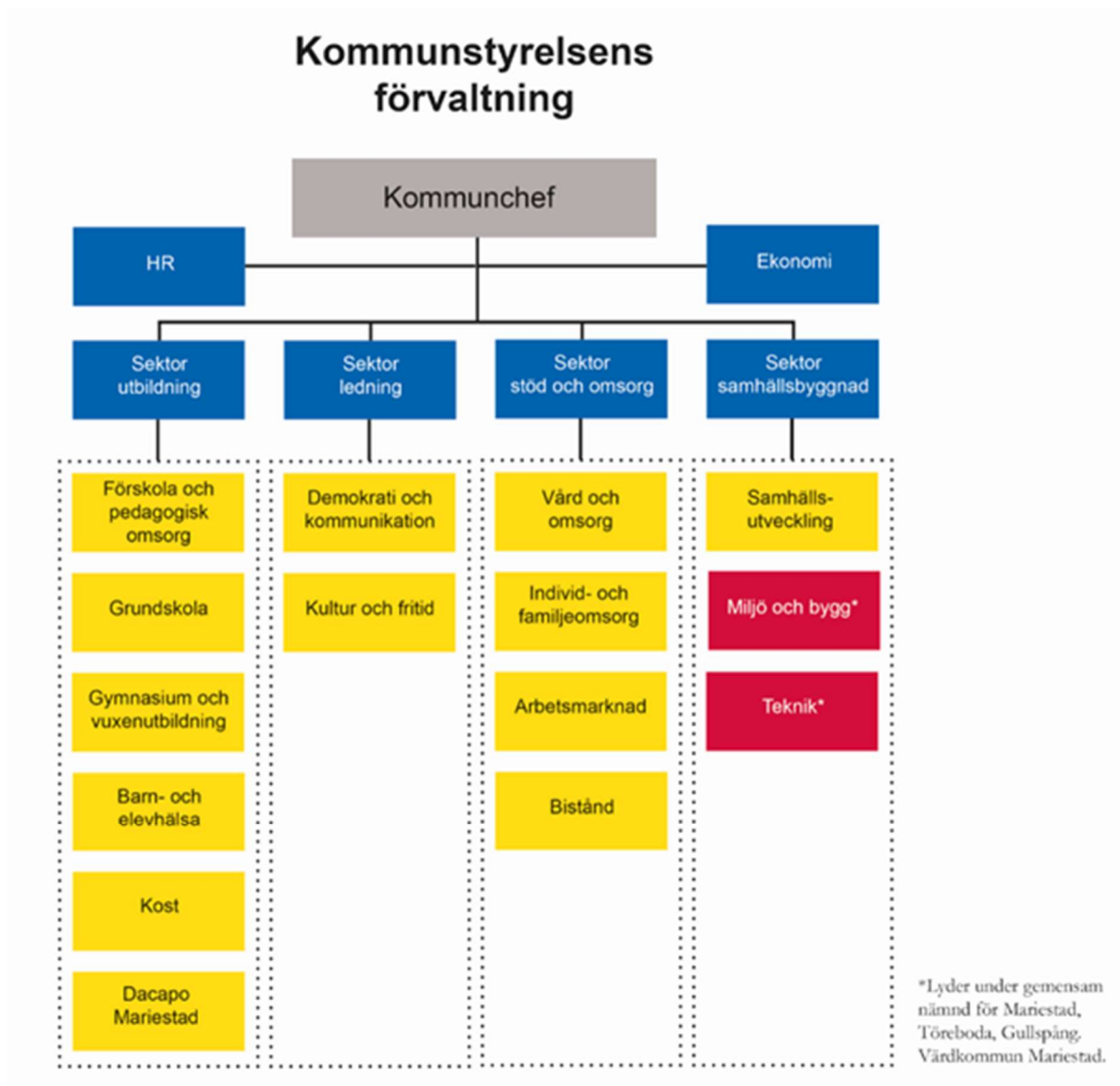
Jan Wahn (C) är ordförande, Erik Ekblom (M) är vice ordförande och andre vice ordförande är Catarina Åkerblad (S).

Tjänstemän

För att bereda och genomföra politikens beslut behövs offentligt anställda. Det rör sig inte bara om allmänskunniga administratörer utan också om specialiserade professioner som jurister, ekonomer, lärare, sjuksköterskor, vårdbiträden och många andra yrken. Dessa är tjänstemän och är alltså inte valda av folket utan är anställda av kommunen. Tjänstemännens uppgift är att hjälpa politikerna att bereda och verkställa deras olika beslut.

När politikerna beslutat vad som ska göras bestämmer tjänstemännen sedan hur det praktiskt ska göras för att de mål eller resultat som politikerna tagit beslut om ska uppnås.

1.2 Kommunens förvaltningsorganisation

1.3 Ekonomi i korthet

Nyckeltal	Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Årsbokslut 2019
Årets resultat (mkr)	71,4	6,5	28,5	86,8	18,2
Resultat i % av skatt och statsbidrag	7,3 %	0,7 %	2,0 %	5,9 %	1,3 %
Skatt och statsbidragsutvecklingen	5,1 %	3,6 %	2,9 %	5,8 %	3,6 %
Nettokostnadsutvecklingen	-2,0 %	6,4 %	1,7 %	1,1 %	4,3 %
Exploateringsintäkter (mkr)	11,0	20,6	20,0	25,0	26,9
Investeringar inklusive tilläggsbudget (mkr)	96,7	78,4	215,2	185,3	161,4
Nyupplåning (mkr) enligt finansbudget (låneram 2020 enligt kf-beslut 175 mkr)	80,0	90,0	150,0	80,0	140,0

2 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ger en översiktlig bild av utvecklingen i kommunens verksamhet. I förvaltningsberättelsen beskrivs även viktiga händelser som har inträffat under året, förväntad utveckling, viktiga personalförhållanden och annat som är av betydelse för styrning och uppföljning.

2.1 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Kommunen redovisar ett delårsresultat som uppgår till 71,4 miljoner kronor (mkr). Delårsresultatet föregående år uppgick till 6,5 mkr. Den främsta förklaringen till skillnaden vid jämförelsen mellan årens delårsresultat är de extra statsbidrag som kommunen har erhållit under våren med anledningen av rådande pandemi. Det har varit en mycket speciell vår med både extra intäkter och kostnader. Kommunen har erhållit extra statsbidrag om 55,8 mkr hittills i år och cirka 74 procent av dessa är till följd av pandemin.

Kommunen redovisar ett bra delårsresultat även om de extra intäkterna exkluderas, vilket visas av nettokostnadsutvecklingen. Vid en jämförelse mellan delårens nettokostnadsutveckling framgår en minskning med 2 procent. Detta förklaras till viss del av extra intäkter för sjuklön på grund av pandemin men också av att effektiviseringen med 1 procent har givet effekt.

Årets prognos uppgår till 86,8 mkr och är 58,3 mkr bättre än budget. Årsprognosen förbättrar kommunens egna kapital och bidrar till att kommunen klarar av att finansiera årets investeringar utan nya lån.

Det råder en stor osäkerhet i den ekonomiska utvecklingen de kommande åren. Den främsta osäkerheten är kommande skatteprognoser och därmed utvecklingen av arbetslösheten. Detta beror givetvis på pandemins utveckling.

För att uppnå en god ekonomisk hushållning vid delåret krävs att trenden för kommunfullmäktiges mål (både det finansiella målet och de fyra verksamhetsmålen) är positiv. Summerat syns en positiv trend både för det ekonomiska målet och de fyra verksamhetsmålen. Kommunen är därmed på god väg att bidra till måluppfyllelse för kommunfullmäktiges mål för mandatperioden. En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är även att kommunens nämnder bedriver sin verksamhet inom budgetramarna. Vid en jämförelse på totalnivån för kommunen prognostiseras en god budgetföljsamhet för året.

2.1.1 Omvärld

Sveriges konjunkturutveckling

Det råder en stor ovisshet i Sveriges konjunkturutveckling. Före sommaren visades en nedgång i efterfrågan, produktion och sysselsättning och nedgången var större än vad som antogs tidigare under året. Därmed är utsikterna för utvecklingen av BNP och sysselsättningen för året svagare än tidigare.

Vid en jämförelse med omvärlden kan konstateras att BNP-utvecklingen i Sverige ser bättre ut. Samtidigt sker en stabilisering i såväl Sverige som i vår omvärld efter den dramatiska konjunkturkollapsen under månaderna mars, april och maj. Botten tycks vara passerad och aktiviteterna i den svenska ekonomin förväntas nu stiga.

Under 2020 har riksdagen beslutat om flera tillskott av generella statsbidrag till kommuner och regioner. De totala tillskotten under 2020 uppgår till 28,5 miljarder kronor, varav 21 miljarder kronor är tillskott på grund av Coronapandemin.

Sysselsättningens utveckling är en av de viktigaste parametrarna för att mäta den ekonomiska utvecklingen. Bedömningen från Sveriges kommuner och regioner (SKR) är att arbetslöshetens utveckling är mycket osäker och en arbetslöshet över 10 procent vid årsskiftet 2020/2021 prognostiseras. En annan osäkerhetsfaktor avseende lönesummans utveckling är de uppskjutna avtalsförhandlingarna.

Nedan visas en tabell över väsentliga nyckeltal för svensk ekonomi.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BNP*	2,1	1,2	-4,9	1,7	3,8	3,8
Sysselsättning, timmar*	1,8	-0,3	-5,5	1,6	2,3	1,6
Relativ arbetslöshet, %	6,3	6,8	8,9	9,3	8,3	8,1
Timlön, Nationalräkenskaperna	2,7	3,9	6,3	0,2	2,3	2,5
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,6	2,6	2,3	2,2	2,3	2,5
Inflation, KPIF	2,1	1,7	0,5	0,8	1,6	2,0
Inflation, KPI	2,0	1,8	0,5	0,7	1,8	2,4
Befolkning, 15-74 år	0,8	0,7	0,4	0,5	0,4	0,4

*Kalenderkorrigerat.

Relativ arbetslöshet (%) är andel procent av antalet personer i arbetskraft.

I ovanstående tabell bör BNP-utvecklingen noteras. Den visar en återhämtning i ekonomin 2021 och framåt och beräkningen är gjord utifrån en arbetslöshet under 10 procent.

Kommunernas utveckling

SKR:s skatteprognoser har varierat under våren vilket tyder på att det finns stora osäkerheter i prognoserna i och med rådande pandemi. SKR:s bedömning i jämförelse med föregående prognos är en upprevidering skatteunderlagsprognosen för 2020. Anledningen är att lönesumman ser ut att bli starkare än vad som beräknades före sommaren, vilket är en följd av stora utbetalningar av permitteringslöner.

2.1.2 Kommunens ekonomiska utveckling

Mariestads kommun har i samband med budget 2020 beslutat om ett reformpaket uppgående till totalt 95 mkr. Av dessa utgör 42 mkr 1 procent i effektivisering per nämnd. För att uppnå en ekonomi i balans på sikt är det viktigt att detta arbete fortgår under kommande år.

Befolkningsutvecklingen är en viktig parameter i kommunens ekonomiska utveckling. Kommunens befolkningsökning med 165 personer under 2019 påverkar skatt och statsbidrag under år 2020 och framåt. Under 2020 erhåller kommunen till följd av befolkningsökningen ökade statsbidrag med 12 mkr.

De ekonomiska konsekvenserna av pågående pandemi är påtagliga för konjunkturläget och påverkar även kommunernas skatteintäkter under 2020 och flera år framåt. Detta har medfört att statsbidrag har tilldelas till kommunerna under året.

Mariestads kommun har erhållit följande statsbidrag:

- januari 8,3 mkr
- februari 4,1 mkr
- april 24,9 mkr
- maj 7,1 mkr
- ersättning avseende sjuklönekostnaderna från april till augusti uppgår till 11,4 mkr

Totalt har kommunen erhållit extra statsbidrag uppgående till 55,8 mkr. Förutom dessa statsbidrag har kommunen återsökt om statsbidrag för ekonomisk ersättning inom socialtjänsten till följd av pandemin. Sökt ersättning uppgår till totalt 7,4 mkr. Hur mycket kommunen erhåller av dessa medel är dock osäkert.

Den ekonomiska utvecklingen i framtiden eller de närmaste tre åren är svår förutspå, bland annat till följd av att pandemin kommer att visa ett avtryck i ekonomin flera år framåt. Kommunerna har fått information från staten gällande förutsättningarna för 2021-2022 och lovas mycket extra statsbidrag kommande år. Den omställning som behöver göras för att klara framtidens behov av äldreomsorg och skola måste dock fortsatt vara i fokus.

2.1.3 Händelser av väsentlig betydelse

På grund av den pågående pandemin har vissa omprioriteringar inom Mariestads kommun behövt göras men under årets åtta första månader har mycket arbete ändå påbörjats, bland annat:

- Intresset för Mariestad som boende- och etableringsort är fortsatt stort. Kommunen har sedan årsskiftet till sista juli ökat med 56 invånare. Fler familjer har ställt sig i tomtkö under våren. I nuläget är det 145 familjer i tomtkön varav 26 av dessa är från annan kommun.
 - Utvecklingen av Sjölyckan fortsätter. En ny detaljplan som möjliggör cirka 200 nya bostäder i flerbostadshus på området har antagits. 13 nya köpeavtal har tecknats för villatomter. Tomtkön i kommunen har ökat med drygt 40 personer.
 - Utvecklingen av Hindsbergsområdet har påbörjats genom att restaurang har etablerats. Flera etableringar pågår.
- Mariestads kommun har av EU-kommissionen beviljats stöd för att tillsammans med Västra Götalandsregionen och övriga kommuner utefter Kinnekullebanan undersöka förutsättningarna att trafikera banan med tåg som drivs med bränslecellsteknik.
- För att förbättra servicen till våra kommuninvånare har en organisationsförändring genomförts inom medborgarkontoret.
- Högstadieskolorna förväntas ha fler elever inom några år och ombyggnationen och nybyggnation av skolrestaurang för Tunaholmsskolan och Vadsbogymnasiet möjliggör fler skollokaler vid Tunaholmsskolan samt ger kostavdelningen en möjlighet till nysatsning.
- Den pågående Coronapandemin har haft stor påverkan på hela sektor stöd och omsorg genom hög sjukfrånvaro, mer och högre kostnader för skyddsutrustning samt krav på nya arbetssätt och skärpta hygienrutiner.
- Då stort fokus har lagts på pandemiåtgärder inom särskilt vård och omsorg har andra pågående effektiviseringsprocesser fått stå tillbaka och då främst arbetet med bemanningsekonomin.

- Ett samarbete med Karlsborgs kommun innefattande mät- och geodatatjänster har inletts.
- Solceller har installerats på flera av kommunernas fastigheter.
- Det har tråkigt nog inträffat omfattande skadegörelse på flertalet byggnader.
- En ny uppdaterad VA-plan har antagits för perioden 2020-2030.

Ett beslut om kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp gällande del av Lugnås och Hindsberg har tagits.

2.1.4 Investeringar för utveckling

Kommunen har fortsatt arbetat med att utveckla nya områden för både bostäder och industri. Flera områden exploateras för att möjliggöra ny industri, exempelvis inom områdena Västeräng och Horn/Haggården. Bostadsområdet Sjölyckan fortsätter att byggas ut och under året har etapp 6 påbörjats.

De största utvecklingsprojekten under 2020 är exploateringsarbeten i industriområden, ombyggnad av köket vid Vadsbo- och Tunaholmsskolorna, ny förskola Kronoparken och fortsatt renovering av ishallen.

2.1.5 Förväntad utveckling

För att identifiera trender i omvärlden och för att verifiera risker och osäkerheter som kan påverka mål och vision summeras några väsentliga förväntade utvecklingsområden inom kommunens verksamheter.

- ElectriVillage fortsätter med inriktningen att skapa nya jobb baserade på klimathållbar affärsutveckling.
- Mer mark behöver planläggas för att kunna möta företagens efterfrågan på nya verksamhetsområden. Dessutom detaljplaneras byggande av nya bostäder och etablering av nya verksamheter i enlighet med ambitionerna i översiktsplanen och bostadsförsörjningsprogrammet.
- Två stora utmaningar i framtiden är kompetensförsörjningsfrågan och hur framtidens välfärd ska finansieras.
- En översyn av skollokaler pågår där bland annat Högelidskolan finns med utifrån behovet att renovera delar av lokalerna och att bygga till då det är trångt på skolan.
- Söktrycket till gymnasieskolan var stort hösten 2020 och en översyn av programutbudet har genomförts.
- Vuxenutbildningen har stor efterfrågan på yrkesprogram.
- Kostavdelningen ska öppna ny skolrestaurang.
- Antalet äldre blir fler och även antalet sjuka ökar.
- Användandet av droger bland barn och unga ökar sakta och tillika tillgång och acceptans.
- Allt fler vuxna med missbruk och/eller psykiatriska diagnoser som hamnar utanför både arbete och boende.
- Fortsatt arbete med och byggnation av Kronoparks förskola med ny energiteknik (vätgas).
- Samtliga verksamheter kommer arbeta med förändrade arbetssätt med stöd av digitalisering, exempelvis till följd av ökade demografiska kostnader.

2.1.6 Finansiell analys

I avsnittet görs en analys av kommunens finansiella utveckling och ställning. Syftet är att identifiera finansiella problem och på så vis klargöra om kommunen har god ekonomisk hushållning eller inte. Analysen bygger på de fyra perspektiven resultat, kapacitet, risk och kontroll som utgör modellens hörnstenar. Varje perspektiv analyseras med hjälp av ett antal ekonomiska begrepp.

Resultat - Visar en kartläggning av årets resultat och dess orsaker, samt av investeringarna och hur de utvecklats.

Kapacitet - Visar kommunens kapacitet eller långsiktiga betalningsberedskap. Här redovisas den finansiella motståndskraft som kommunen har på lång sikt. Större kapacitet innebär mindre känslighet för kommande lågkonjunkturer.

Risk - Riskanalysen visar den finansiella riskexponeringen. God ekonomisk hushållning gör det lättare att möta finansiella problem utan att behöva vidta drastiska åtgärder.

Kontroll - Visar hur ekonomiska mål och planer följs. Att följa budget ger bättre förutsättningar för god ekonomisk hushållning.

Sammanfattning

Kommunens delårsresultat för 2020 uppgår till 71,4 mkr. Delårets resultat och avskrivningar har finansierat årets investeringar fullt ut. Självfinansieringsgraden är 119 procent.

Mariestads kommun redovisar ett bra resultat i jämförelse med tidigare år. Det som inte hör till ordinarie verksamhet är extra statsbidrag på 55,8 mkr som staten tillskjutit under året; cirka 74 procent av dessa är på grund av pandemin och övrigt är en ökning av de generella statsbidragen.

En viktig del av förklaringen är också minskningen av nettokostnadsutvecklingen med 2 procent mellan åren.

Under 2020 uppgår nettoinvesteringens volymen för perioden till 96,7 mkr. Investeringarna har finansierats med egna medel (resultatet och avskrivningar) till 119 procent. I jämförelse med tidigare år är det en klar förbättring, där snittet är 53 procent över en treårsperiod. I detta ingår engångsintäkter som försäljningsintäkter och bidrag, vilket finansierat en del av tidigare investeringar.

För att klara av att investera utan hög lånefinansiering kommer det att krävas återhållsamhet och prioriteringar av investeringar samt ett fortsatt resultat enligt de finansiella målen.

Kommunens risknivå mäter utvecklingen av likvida tillgångar och långfristiga skulder. Kommunens tillgångar i likvida medel är över tid låg och finansiella skulder har ökat och när hänsyn tas till hela pensionsåtagandet är det långsiktiga handlingsutrymmet svagt. Under året har likviditeten stärkts genom tillfälliga statsbidrag under pandemin. Ett finansiellt mått är soliditeten, inklusive hela pensionsåtagandet och uppgår vid delårsbokslutet till 3 procent, en ökning från -3 procent vid årsbokslutet 2019.

I årsprognosen har verksamhetens nettokostnader en budgetavvikelse uppgående till 9,3 mkr. Årets resultat har i årsprognosen en total avvikelse gentemot budget på plus 58,3 mkr. Räknas statsbidragen bort är avvikelsen 2,5 mkr, vilket tyder på en god budgetföljsamhet på totalnivå. Däremot kvarstår avvikelser gentemot budget inom välfärdsnämnderna. Vid jämförelse mellan delårsresultaten är kostnaderna lägre i år än föregående år. Årsprognosen jämfört med bokslut

2019 visar på en låg ökning, 1,1 procent.

Resultat

Resultat	Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020
Resultat (mkr)	71,4	6,5	28,5	86,8
Procent av skatter och bidrag (%)	7,3	0,7	2,0	5,9
Reavinster och jämförelsestörande poster (mkr)	0,0	0,0	0,0	-1,2
Resultat efter reavinster och jämförelsestörande poster (mkr)	71,4	6,5	28,5	85,6

Årets delårsresultat för kommunen är positivt och uppgår till 71,4 mkr, vilket är ett bra resultat i jämförelse med tidigare år. I och med resultatet ökar det egna kapitalet med motsvarande belopp.

Finansnetto

Finansnettot (finansiella intäkter och finansiella kostnader) är något lägre än föregående år och uppgår till 1,2 mkr (1,9 mkr 2019).

Skatteintäkter och nettokostnader

Utveckling av skatteintäkter och nettokostnader	Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020
Ökning/minskning av skatteintäkter och statsbidrag (mkr)	47,5	32,7	40,2	81,5
Procentuell förändring (%)	5,1	3,6	2,9	5,8
Nettokostnadsökning/minskning (mkr)	-18,1	55,6	13,9	19,7
Procentuell förändring (%)	-2,0	6,4	1,7	1,4

Investeringar

Investerings- och exploateringsredovisning (mkr)	Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020
Investeringar, skattefinansierad verksamhet	46,9	34,5	89,6	101,9
Investeringar, taxefinansierad verksamhet	26,3	19,1	66,2	45,8
Investeringar, exploateringsverksamhet	23,5	24,8	59,4	37,6
Årets nettoinvesteringar	96,7	78,4	215,2	185,3
Årets resultat + avskrivningar	115,4	47,5	94,5	152,8
- i förhållande till årets nettoinvesteringar (%)	119,4	60,5	43,9	85,5

Årets nettoinvesteringar uppgår vid delårsbokslutet till 96,7 mkr och årsprognosen är 185,3 mkr. Total budget för investeringar är 215,2 mkr. I detta ingår en tilläggsbudget för exploatering på 25,0 mkr (kf 2020-04-27 § 44).

Tillsammans med årets resultat skapar avskrivningarna utrymme för investeringar. Relationen mellan avskrivningarna och de faktiska nettoinvesteringarna ger en bild av om investeringsvolymen är påfrestande för skuldsättningen eller likviditeten. Som framgår av tabellen ovan ligger nettoinvesteringarna för 2020 (185,3 mkr) högre än det utrymme som skapats från verksamheten (152,8 mkr). Detta medför en påfrestning på likviditeten, vilket även varit fallet tidigare år. För att skapa en långsiktig ekonomi i balans måste investeringsvolymen anpassas till utrymmet.

Kapacitet

Soliditet	Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020
Soliditet exklusive hela pensionsåtagandet (%)	31	32	29	30
Soliditet inklusive hela pensionsåtagandet (%)	3	-3	-1	3

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras av egna medel. Soliditeten exklusive pensionsåtagandet uppgår till 31 procent, vilket är 1 procent lägre än föregående delårsresultat men 2 procent högre än vid årsbokslutet 2019. Att soliditeten exklusive pensionsåtagandet ökar beror främst på resultatnivån men också att mycket av investeringarna kunnat finansieras med egna medel. Även en bättre likviditetsnivå som finansierar investeringar utan lån påverkar positivt.

För att få en mer rättvis bild av kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme ska soliditeten mätas inklusive hela pensionsåtagandet, det vill säga den del som klassificeras som ansvarsförbindelse och som inte påverkar resultaträkningen. Soliditeten inklusive pensionsskulden uppgår 2020 till 3 procent, en ökning med sex procentenheter jämfört med föregående delår och fyra procentenheter sedan senaste årsskiftet.

Självfinansieringsgrad av investeringarna	Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020
Självfinansieringsgrad av investeringarna (%)*	119	60	44	85

*) Självfinansieringsgraden visar hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel. Ett mått på 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar och alltså inte behöver låna.

Självfinansieringsgraden efter delårsresultatet 2020 är betydligt högre än förra årets, vilket förklaras av en hög resultatnivå. En större del av investeringarna har finansierats med lånade medel de senaste åren och årets delårsresultat visar att alla investeringarna har finansierats med egna medel.

Risk

Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar (mkr)	Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020
Aktier och andelar, bokfört värde	37,2	37,2	37,2	37,2
Likvida medel	69,0	0,9	27,7	10,0
Checkkredit	150	150	150	150

Likviditetsposition

Likvida medel är ett mått på den kortsiktiga handlingsberedskapen. Medlen behövs för att garantera att verksamheterna kan fungera. Kommunen står som ansvarig för checkkrediten på koncernkontot och de kommunala bolagens saldo regleras som en skuld eller fordran vid bokslutet. Bolagen kan vid behov nyttja krediten löpande. Checkkrediten på 150 mkr har nyttjats under viss del av året men vid bokslutstillfället var ingen kredit nyttjad ur ett koncernperspektiv. De kommunala bolagen hade vid bokslutstillfället per den 31 augusti ett belopp på 59,9 mkr tillgängligt, detta redovisas i kommunen som en kortfristig skuld på kommunägda bolag.

Årets kassaflöde

Kommunens kassaflöde (likvida medel enligt ovan) har varit positivt med 66,1 mkr under perioden. Det beror främst på att kommunen erhållit generella statsbidrag från staten med anledning av pandemin som påverkat kassaflödet positivt. Koncernkontot redovisas övergripande hos kommunen. Investeringarna har inte behövts finansierats genom lån.

Finansiella skulder (mkr)	Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020
Lån i bank (kort- och långfristiga)	930,0	822,8	990,0	921,0

Kommunens låneskuld har ökat med 80 mkr under 2020. Amortering har skett med 12,5 mkr. Av kommunens totala skulder (930,0 mkr) är 380 mkr intecknade i räntederivat och resten har rörlig ränta. Kommuninvest är långgivare bakom samtliga skulder. Kommunens genomsnittliga ränta för perioden var 1,11 procent (1,15 procent 2019).

Redovisning av finansiell riskhantering

Finansiell verksamhet är förenad med risker, både finansiella och operativa. Mariestads kommun

använder sig av olika instrument för att reducera riskerna. Kommunens finanspolicy anger vilka instrument som är tillåtna samt önskad nivå av riskexponering. De kommunala bolagen har beslutat om egna finanspolicys. Dessa kan skilja sig åt från kommunens. Här följer en genomgång av olika risker, vilken policy som gäller samt en redovisning av årets riskhantering.

Ränterisk

Med ränterisk menas risken att räntekostnaderna höjs på grund av ändrade räntenivåer. Genom att binda räntan minimeras risken eftersom kostnaden blir stabil och förutsägbar. Beroende på hur finansmarknaden utvecklas kan bunden ränta medföra högre eller lägre kostnader jämfört med rörlig.

Fast ränta kan uppnås på två sätt; antingen genom att teckna lån med fast ränta eller genom räntederivat i kombination med lån med rörlig ränta. I det sistnämnda fallet byter kommunen den rörliga räntan i lånet mot en fast ränta i en så kallad ränteswapp. Av kommunens låneskuld på 930,0 mkr finns 380,0 mkr i fast ränta med en återstående löptid på två till sex år.

I finanspolicyn anges att målet för skuldportföljens genomsnittliga räntebindning är mellan noll och tio år. Vid periodens slut var den genomsnittliga räntebindningen 1,87 år. Utan räntesäkringar skulle den ha varit under ett år.

För tillfället påverkar räntederivatet kommunens räntekostnader negativt. Samtidigt skyddar de mot eventuella framtida ränteuppgångar. De genomsnittliga räntekostnaderna under 2020 är 1,11 procent (1,15 procent 2019). Räntesäkringarna har höjt räntekostnaderna med 7,0 mkr på årsbasis.

Marknadsvärdet på de befintliga räntesäkringarna har vid bokslutstillfället ett negativt marknadsvärde uppgående till 26,9 mkr. Marknadsvärdet ger en ögonblicksbild av den kostnad eller intäkt som skulle uppstå om de utestående derivatkontrakten skulle stängas. Marknadsvärdet är negativt eftersom den fasta räntan är högre än marknadsräntan. Kostnaden är jämförbar med den ränteskillnadsersättning som måste betalas till banken när ett bundet lån löses in i förtid.

Pensionsåtaganden

Pensionsåtaganden (mkr)	Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020
Avsättning till pensioner (inklusive löneskatt)	16	20	19	16
Pensionsförpliktelser äldre än 1998 (inklusive löneskatt)	567	588	570	556
Total pensionsförpliktelse	583	608	589	572

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Det innebär i praktiken att större delen av skulden tas upp som en ansvarsförbindelse utanför resultat-och skuldredovisning. Denna del är dock lika viktig ur risksynpunkt då ansvarsförbindelsen kommer att generera framtida utbetalningar för kommunen. Den totala pensionsskulden är 583 mkr och totalt eget kapital är 620 mkr enligt balansräkningen.

Det totala pensionsåtagandet har minskat mellan 2019 och 2020 liksom de senaste åren före det.

Borgensåtaganden

Borgensåtaganden (mkr)	Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020
Koncerninterna				
Marichus AB	656,7	693,8	676,3	656,0
VänerEnergi AB	233,6	233,6	233,6	233,6
Övrigt				
Mariestads äldreboende	39,6	41,2	28,5	39,0
HSB	0,5	0,7	0,7	0,4
Föreningar	12,6	14,1	14,1	11,5
Förlustansvar för egna hem och småhus	0,1	0,1	0,1	0,1
Totalt	943,1	983,5	953,3	940,6

Ett borgensåtagande innebär en risk att borgensmannen måste infria sitt åtagande. Riskens omfattning beror bland annat på vilken typ av borgen det gäller och för vem/vilka borgen har tecknats. 94 procent av kommunens borgensåtaganden på 943,1 mkr är till bolag inom koncernen.

Kontroll

Nämndernas delårsresultat och prognos

Nämnd (mkr)	Delårsresultat 2020	Budget 2020	Prognos 2020	Budgetavvikelse
Kommunstyrelsen	73	127,1	123,1	4
Tekniska nämnden	115,3	176,3	176,2	0,1
Utbildningsnämnden	337,8	505,1	508,1	-3
Socialnämnden	368,1	550,3	564,3	-14
Miljö- och byggnadsnämnden	1,6	6,3	4,3	2
Räddningstjänsten	18,3	27,4	27,4	0
Revisionen	0,3	0,9	0,9	0
Överförmyndarnämnden	1,7	1,5	2	-0,5
Delsumma	916,1	1 394,8	1 406,3	-11,6
Finansverksamhet	-10,9	3,2	-17,6	20,8
Verksamhetens nettokostnad	905,2	1 398,0	1 388,7	9,3

Den som följer budget har goda förutsättningar för god ekonomisk hushållning. Vid delåret 2020 prognostiseras både överskott och underskott gentemot budget inom nämnderna. Underskotten inom socialnämnden (14,0 mkr) och utbildningsnämnden (3,0 mkr) täcks av överskott från kommunstyrelsen (4,0 mkr) och finansverksamheten (20,8 mkr). Vid en jämförelse på totalnivå prognostiseras en god budgetföljsamhet för året.

I årets budget ingår en effektivisering med 1,0 procent per nämnd. Detta för att ha en budget och ett resultat enligt de finansiella målen. Kostnadsutvecklingen vid jämförelse med föregående års delårsbokslut är låg och vid delårsbokslutet är kostnadsförändringen -2,0 procent. Årsbokslut

2019 mot prognosen 2020 visar en nettokostnadsökning på 1,1 procent. 2019 var ökningen hela 4,3 procent. Detta visar att verksamheternas arbete med effektiviseringar fått effekt.

För ytterligare kommentarer till nämndernas delårsresultat och prognoser se "Bilaga - Nämndernas delårsrapporter - augusti 2020".

2.2 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I policyn för verksamhet- och ekonomistyrning finns övergripande interna regler som ska styra kommunens beslut såväl på den politiska nivån som på tjänstemannanivån. Ytterst syftar styrningen till att använda kommunens resurser på ett effektivt sätt för att uppnå god ekonomisk hushållning. Syftet med policyn är att säkerställa en stabil långsiktig ekonomi för kommunens verksamheter. Ekonomi- och verksamhetsstyrning är en målmedveten styrprocess som syftar till att uppnå både verksamhetsmässiga och ekonomiska resultat utifrån god ekonomisk hushållning. Kommunens planeringsprocess för ekonomi- och verksamhet sker i följande processer:

- Omvärldsanalys
- Investeringsprocessen
- Kommunövergripande mål- och budgetprocess
- Nämndens mål- och budgetprocess
- Uppföljning och analys

För att uppnå ändamålsenlig och strukturerad uppföljning och analys av verksamhet och ekonomi sker uppföljning vid följande tillfällen:

- Terial 1 (T1), baseras på ekonomiska utfallet till och med april månads utgång. Vid terial 1 ska en budgetuppföljning med årsprognos överlämnas från nämnden till kommunstyrelsen.
- Terial 2 (T2), baseras på ekonomiska utfallet till och med augusti månads utgång. Terial 2 är delårsrapport med årsprognos samt måluppföljning.
- Terial 3 (T3), är tillika årsbokslut med tillhörande årsredovisning.

2.2.1 Kommunens målarbete

Mariestads kommun har en vision som handlar om hur vi vill ha det i kommunen i framtiden "Vision 2030". Visionen är en ledstjärna som påverkar både stora och små beslut om vad kommunen ska lägga tid, pengar och andra resurser på. Alla verksamheter ska planera sin verksamhet med syfte att sträva mot visionen. Vision 2030 är en bild av hur vi vill att vår kommun ska se ut i framtiden. Den är beslutad av kommunfullmäktige. En av våra viktigaste strategier för att nå dit är vår målstyrning.

I juni 2019 beslutade kommunfullmäktige om en ny styrmodell med syfte att knyta ihop mål- och budgetprocessen utifrån beslutad policy för verksamhet- och ekonomistyrning. Styrmodellen i sig är politiskt neutral. Styrmodellen tydliggör den röda tråden från visionen, via kommunfullmäktiges mål och budget och nämndernas mål och budget till verksamheternas ansvar för aktiviteter och resultat. Styrmodellen tydliggör också återkopplingen av resultat till kommunfullmäktige utifrån analys och uppföljning. Styrmodellen syftar till att uppnå både verksamhetsmässiga och ekonomiska resultat utifrån god ekonomisk hushållning.

Styrmodellen för Mariestads kommun utgör grunden för målprocessen som i sin tur utgör grunden för kommunens kvalitetsarbete. I juni 2019 beslutade kommunfullmäktige även om fem övergripande mål som gäller för Mariestads kommun under hela mandatperioden och som anger den politiska viljeriktningen och ambitionen (VAD vi ska göra).

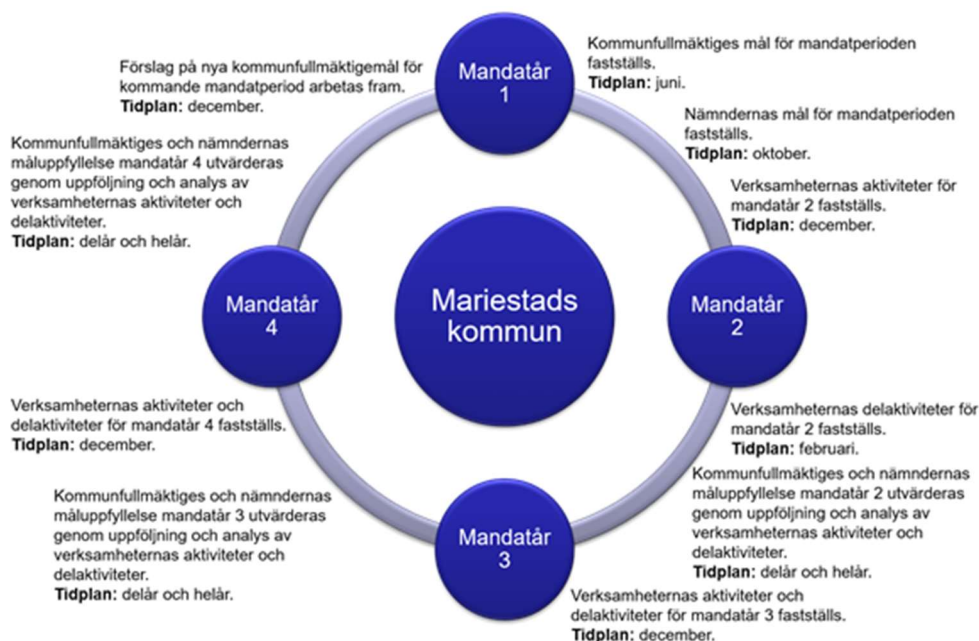
1. Mariestad – en kommun med långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning
2. Mariestad – en trygg kommun för alla

3. Mariestad – en kreativ och innovativ kommun
4. Mariestad – en välkomnande kommun där alla kontakter genomsyras av ett gott bemötande
5. Mariestad – en attraktiv tillväxtkommun

Respektive nämnd har brutit ned vad kommunfullmäktigemål 2-5 innebär för respektive nämnd. Respektive nämnd har beslutat om ett till två nämndspecifika mål per kommunfullmäktigemål. Nämndmålen gäller precis som kommunfullmäktigemålen under hela mandatperioden och anger den politiska viljeriktningen och ambitionen (VAD vi ska göra) för respektive nämnd.

Alla verksamheter har arbetat fram aktiviteter och delaktiviteter på avdelnings- och enhetsnivå som beskriver HUR verksamheten ska nå målen. Aktiviteterna är mätbara och beskriver vilket resultat som ska uppnås, det vill säga de är en indikator för måluppfyllelsen.

I samband med delår och helår följs status på alla aktiviteter upp och ger en indikation om status för måluppfyllelsen för nämndens mål. Utifrån nämndernas arbete och bedömning av måluppfyllelse sker vidare en samlad bedömning av status för måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges mål. Den samlade bedömningen görs av kommunchefens ledningsgrupp tillsammans med kvalitetscontroller och kvalitetssamordnare.

2.2.2 Intern kontroll

Mariestad kommuns arbete med intern kontroll regleras genom reglemente för intern kontroll. Reglementet syftar till att säkerställa att kommunstyrelsen och nämnderna upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll.

Med intern kontroll ska följande mål uppnås:

1. Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
2. Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
3. Efterlevnad av lämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer och regler med mera

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en god intern kontroll. I detta

ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunen samt att denna rapporterar utifrån kommunstyrelsens behov av kontroll. Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden ska se till att en organisation upprättas för den interna kontrollen.

Nämnderna ska varje år anta en intern kontrollplan. Olika granskningsområden bör väljas ut med utgångspunkt från en risk- och väsentlighetsanalys.

I samband med delårsbokslut har nämndernas arbete enligt årets intern kontrollplaner rapporterats till kommunstyrelsen och i huvudsak har arbetet bedrivits med tillfredsställande resultat. I de fall avvikelser noterats har verksamheterna vidtagit åtgärder.

2.3 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är enligt Kommunallagen att fastställa verksamhetsmål och finansiella mål för att erhålla en god ekonomi för kommande generationer. God ekonomisk hushållning betyder också att kommunen inom sina verksamheter ska säkerställa att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. För att uppnå detta krävs en ändamålsenlig styrning, till exempel genom att sätta upp mål, upprätta planer och program samt kontinuerligt följa upp utvecklingen. Till en god ekonomisk hushållning hör också att ha en beredskap för att möta framtida utmaningar genom att i god tid inför förväntade förändringar vidta nödvändiga åtgärder.

För att uppnå en god ekonomisk hushållning har kommunen beslutat fem kommunfullmäktigemål varav ett utifrån det finansiella perspektivet och fyra utifrån det samhälleliga uppdragets perspektiv.

Samlad bedömning av måluppfyllnad och ekonomi

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder bedriver sin verksamhet inom budgetramarna. En god budgetföljsamhet visar också på en bra styrning av kommunens resurser. Vid delåret 2020 prognostiseras både överskott och underskott gentemot budget inom de större nämnderna. Underskotten inom socialnämnden och utbildningsnämnden täcks av överskott från kommunstyrelsen och finansverksamheten. Vid en jämförelse på totalnivån prognostiseras en god budgetföljsamhet för året.

För att uppnå en god ekonomisk hushållning vid delåret krävs att trenden för kommunfullmäktiges mål (både det finansiella målet och verksamhetsmålen) är positiv. Kommunfullmäktiges första mål, det ekonomiska målet, mäts årligen utifrån delmål. Summerat syns en positiv trend för att målet ska uppnås under mandatperioden. De båda delmålen resultatmålet och soliditetsmålet bidrar till en positiv trend. Det bör dock noteras att extra statsbidrag uppgående till 55,8 mkr har erhållits under 2020 som påverkar de båda måtten positivt. Investeringarna för kommunen uppgår vid delåret till 96,7 mkr och täcks av egna medel då resultatnivån är hög för perioden. Prognosen för kommunens investeringar för året uppgår till 185,3 mkr, vilket är inom årets budget. Kommunfullmäktige beslutade 2020 att utöka budgeten med 25 mkr och uppgår till totalt 215,2 mkr. Det är ett viktigt strategiskt beslut att investera för att kommunen ska ha tillväxt. Även för hela perioden 2020-2022 är investeringarna inom målet.

Vad gäller kommunfullmäktiges verksamhetsmål har verksamheterna under årets första åtta månader arbetat med flertalet aktiviteter med syfte att bidra till måluppfyllelse för respektive nämnds mål. Aktiviteterna utgör en indikator för trenden för respektive nämndmål. Trenden för respektive nämndmål summeras till trenden för respektive kommunfullmäktigemål. Uppföljningen av nämndernas mål visar en positiv trend för samtliga fyra

kommunfullmäktigemål vid delåret.

Kommunen är därmed på god väg att bidra till måluppfyllelse för kommunfullmäktiges mål för mandatperioden.

2.3.1 Kommunfullmäktiges mål

Status på kommunfullmäktiges mål 1-5, som är gällande under hela mandatperioden, bedöms vid delår och helår enligt följande:

- Uppfyllt – målet är helt uppfyllt
- ◆ Positiv trend – arbete med målet pågår med positiv trend, målet är delvis uppfyllt
- Neutral trend – arbete med målet är ej påbörjat eller arbetet har inte gett någon utveckling sedan senaste mätningen, målet är ej uppfyllt
- Negativ trend – status för målet är sämre än vid senaste mätningen, målet är ej uppfyllt

För statusbedömningen av nämndmålen används samma modell. För detaljer om respektive nämnds arbete med målen se "Bilaga - Nämndernas delårsrapporter - augusti 2020".

Delmålens bidrag till kommunfullmäktiges mål 1 (det finansiella målet) bedöms genom en årsprognos vid delåret enligt följande:

Finansiellt mål	Uppfyllt	På väg att uppfyllas	Ej uppfyllt
-----------------	----------	----------------------	-------------

1. Mariestad – en kommun med långsiktig hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning

Kommuner ska enligt kommunallagen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. För ekonomin ska det anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. De finansiella målen ska ge uttryck för realism och handlingsberedskap och vara anpassade till kommunens ekonomiska förutsättningar.

Mariestad kommun har i nuläget en svag handlingsberedskap på längre sikt, vilket soliditetsmättet visar. För att stärka kommunens soliditet kommer det att krävas ett årligt resultat på minst två procent per år och en lägre lånefinansiering till investeringarna än i nuläget. För att säkerställa detta kommer det finansiella målet att mätas och följas upp årligen utifrån följande delmål:

- *Resultatet ska vara minst två procent över mandatperioden.*
 - *År 2020 = 2 %, År 2021 = 2 %, År 2022 = 2 %*
- *Soliditeten ska öka med minst 1 procent per år för att uppnå en positiv soliditet (inklusive hela pensionsskulden) vid mandatperiodens utgång.*
 - *År 2020 = -1 %, År 2021 = +1 %, År 2022 = +3 %*

Investeringsmålet baseras på en total investeringsram för perioden 2020-2022 samt en minskad lånefinansiering över tid.

- *Skattefinansierade investeringar ska vara självfinansierade över mandatperioden och total investeringsram om 270 mkr (2020-2022).*

- Taxefinansierade investeringar kan vara lånefinansierade över mandatperioden och total investeringsram om 216 mkr (2020-2022).
- Koncernens samlade investeringsram över mandatperioden är 791 mkr och är fördelade enligt:
 - Mariestad kommun 486 mkr
 - Mariebus AB 170 mkr
 - VänerEnergi AB 135 mkr (88 %)

Summering av det finansiella målet och de tre delmålen

Det finansiella målet mäter kommunens ekonomiska ställning på kort och lång sikt. Nedan redovisas måluppfyllelsen per delmål enligt ovan. Summerat syns en positiv trend för att målet ska uppnås under mandatperioden. De båda delmålen resultatmålet och soliditetsmålet bidrar till en positiv trend då de enligt prognosen bedöms kunna uppnås vid årets slut. Det bör dock noteras att extra statsbidrag uppgående till 55,8 mkr har erhållits under 2020 som påverkar de båda måtten positivt. Även investeringsmålet bidrar till en positiv trend utifrån årsprognosen.

Måluppfyllelse status Positiv trend

”Resultatet ska vara minst två procent över mandatperioden”

Finansiellt mål	Budget 2020	Prognos 2020	Årsbokslut 2019
Resultat (mkr)	28,5	86,8	18,2
Procent av skatteintäkter och statsbidrag	2,0	5,5	1,3

Kommentar

Resultatmålet uppnås genom att årets delårsresultat uppgår till 71,4 mkr vilket motsvarar 7,3 procent av årets skatteintäkter och statsbidrag. Prognosen för hela året visar på ett prognostiserat resultat uppgående till 86,8 mkr, vilket motsvarar 5,5 procent av årets skatteintäkter och statsbidrag. Det bör dock noteras att extra statsbidrag uppgående till 55,8 mkr har erhållits under 2020 som påverkar måttet positivt.

”Soliditeten ska öka med minst 1 procent per år för att uppnå en positiv soliditet (inklusive hela pensionskulden) vid mandatperiodens utgång”

Finansiellt mål	Budget 2020	Prognos 2020	Årsbokslut 2019
Soliditet exklusive pensionsåtaganden (%)	29	30	29
Soliditet inklusive pensionsåtaganden (%)	-1	3	-1

Kommentar

För att öka soliditeten kommer det att krävas att investeringarna finansieras mer av egna medel det vill säga mindre lånefinansiering. För att uppnå det krävs ett högre resultat eller lägre investeringsnivå.

Vid en jämförelse mellan de två olika soliditetsmått vid årsbokslutet 2019 och årsprognosen för 2020 framgår att soliditeten inklusive hela pensionsåtagandet har ökat från -1 procent till +3

procent. Det bör dock noteras att extra statsbidrag uppgående till 55,8 mkr har erhållits under 2020 som påverkar måttet positivt.

”Investeringsmålet”

Investeringar 2020-2022 (mkr)	Prognos 2020	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Prognos 2020 +budget 2021-2022	Mål	Avvikelse
Kommunen skattefinansierad verksamhet	139,5	149,0	81,0	65,0	285,5	-270,0	15,5
Kommunen taxefinansierad verksamhet	45,8	66,2	79,0	70,5	195,3	-216,0	-20,7
Totalt kommunen	185,3	215,2	160,0	135,5	480,8	-486,0	-5,2
Mariehus AB	135,9	165,4	34,1	0,0	170,0	-170,0	0,0
VänerEnergi AB	53,8	53,8	81,2	0,0	135,0	-135,0	0,0
Totalt koncernen	375,0	434,4	275,3	135,5	785,8	-791,0	-5,2

Notera:

- Budget 2020 är kommunfullmäktiges budget plus tilläggsbudget på 25 mkr.
- Budget 2021-2022 är enligt mål och budget 2020-2022, (kf 2019-06-17 § 47).
- Bolagens investeringsbelopp är årsprognos 2020 plus resterande del upp till angivet mål, inlagt som budget 2021.

Kommentar

Prognosen för kommunens investeringar för året uppgår till 185,3 mkr, vilket är inom årets budget. Kommunfullmäktige beslutade 2020 att utöka budgeten med 25 mkr och uppgår till totalt 215,2 mkr. Det är ett viktigt strategiskt beslut att investera för att kommunen ska ha tillväxt. Kommunen håller sig inom målet även för perioden totalt. Kommunen kommer dock att lägga mer på skattefinansierad verksamhet och mindre på taxefinansierad verksamhet än målet. Detta har sin förklaring i den utökade budgeten 2020 och att VA-planen har justerats.

Även på koncernnivå är investeringarna totalt inom målet för perioden, dock har bolagen och då främst Mariehus AB använt stor del av sin investeringsbudget för perioden redan under 2020.

2. Mariestad – en trygg kommun för alla

Genom stabil ekonomi, bra kvalitet och trygga miljöer kan Mariestad erbjuda en hållbar kommun för alla som bor, verkar och vistas här.

Mariestad är en trygg samhällsspelare med engagemang och medborgarfokus.

Måluppfyllelse status **Positiv trend**

Kommentar

Nämnderna arbetar med åtta nämndspecifika mål kopplat till kommunfullmäktigemålet. Samtliga nämnder förutom utbildningsnämnden bedömer att de på ett positivt sätt bidrar till måluppfyllelse för kommunfullmäktigemålet. Den samlade bedömningen är att kommunfullmäktigemålet har en positiv trend.

Tekniska nämnden arbetar med att skapa trygga och säkra inne- och utemiljöer, vilket kan handla om till exempel en trafiksäker miljö, skapa ljusare platser i form av belysning eller röjning av buskar och sly i strövområden. Utifrån händelser kring skadegörelse, buskörning och annat ordningsstörande har nämnden utökat bevakningsinsatser i form av väktare och ytterligare kameraövervakning på platser som bedöms prioriterade. Inför sommaren gjordes en satsning på kommunvärdar som hade till uppgift att dels fungera som informatörer men också att göra observationer runt om i kommunen för vidare rapportering till säkerhetssamordnare och polis. Ett djupare samarbete med polisen har inletts där verksamheten delar information kring händelser för att kunna sätta in förebyggande åtgärder.

Utbildningsnämnden bedömer att nämndens mål "Alla barn/elever/matgäster känner sig trygga i utbildningsnämndens verksamheter" har en neutral trend. Bedömningen att arbetet har en neutral trend beror delvis på att mycket av arbetet under vårterminen 2020 bromsats på grund av pandemin.

Nämndens mål	Måluppfyllelse status	Nämnd
2.1 I Mariestad är det självklart att alla hjälps åt och att alla är inkluderade	◆ Positiv trend	Kommunstyrelsenämnden
2.2 I Mariestad kan alla vistas och röra sig fritt genom säkra och tillgängliga miljöer	◆ Positiv trend	Kommunstyrelsenämnden
2. Alla barn/elever/matgäster känner sig trygga i utbildningsnämndens verksamheter.	■ Neutral trend	Utbildningsnämnden
2.1 Mariestads invånare är trygga med att de får den hjälp de behöver när de behöver den	◆ Positiv trend	Socialnämnden
2.2 Missbruk av alkohol och alla andra typer av droger inklusive läkemedel ska minska för en trygg miljö och tillvaro för alla	◆ Positiv trend	Socialnämnden
2. Verksamhet miljö och bygg har en given roll i de forum där kommunens utformning och utveckling skapas och delar sin kompetens för en trygg utveckling till medborgarna	◆ Positiv trend	MTG - Miljö- och byggnadsnämnden
2.1 Våra ute- och inomhusmiljöer samt våra leveranser är trygga och säkra för alla	◆ Positiv trend	MTG - Tekniska nämnden
2.2 Vi ska minska vårt klimatavtryck och vår miljöpåverkan	◆ Positiv trend	MTG - Tekniska nämnden

3. Mariestad – en kreativ och innovativ kommun

Chefer, ledare och medarbetare uppmuntras till nytänkande ”utanför boxen”.

Genom omvärldsbevakning hämtar vi inspiration från andra och skapar hållbara lösningar för våra kommuninvånare.

Måluppfyllelse status Positiv trend

Kommentar

Nämnderna arbetar med sju nämndspecifika mål kopplat till kommunfullmäktigemålet. Samtliga nämnder förutom miljö- och byggnadsnämnden bedömer att de på ett positivt sätt bidrar till måluppfyllelse för kommunfullmäktigemålet. Den samlade bedömningen är att kommunfullmäktigemålet har en positiv trend.

Inom socialnämnden har trygghetsskapande åtgärder som utgörs av nya digitala lösningar implementerats i hela verksamheten. Socialnämnden bedömer vidare att målet "Inom socialnämnden råder en positiv förändringskultur där alla medarbetare bidrar och vet hur de för fram nya idéer" har en neutral trend vilket beror på att vissa delar av verksamheten inte haft möjlighet att fokusera på förändringsarbetet under pågående pandemi.

I kommunstyrelsenämndens verksamheter pågår arbete med framtagande av handlingsplan för kommunens arbete med Agenda 2030 och de globala målen. Konceptet ElectriVillage (kommunens vätgassatsning) har fått stor publicitet både i Sverige och utomlands och kommunen har tagit emot ett stort antal besökare via studiebesök. Mariestads kommun utvärderar ständigt möjligheterna till samverkansformer med andra kommuner och under 2020 har planenheten ett nytt samarbete med Töreboda och Gullspångs kommuner genom avtalsamverkan.

Miljö- och byggnadsnämnden bedömer att målet "Verksamhet miljö och bygg har en positiv förändringskultur där alla medarbetare bidrar och vet hur man deltar" har en neutral trend. Den neutrala trenden beror på den pågående pandemin och chefsbyte.

Nämndens mål	Måluppfyllelse status	Nämnd
3.1 Mariestad är platsen för kreativa möten för invånare, besökare, näringsliv och medarbetare	 Positiv trend	Kommunstyrelsenämnden
3.2 Mariestad ligger i framkant och andra aktörer inspireras av oss	 Positiv trend	Kommunstyrelsenämnden
3. Alla barn/elever utvecklas via ledning och stimulans att nå målen för sin utbildning	 Positiv trend	Utbildningsnämnden
3.1 Socialnämnden har ett innovativt och hållbart förhållningssätt med fokus på digitala lösningar som skapar mervärde för dem vi är till för	 Positiv trend	Socialnämnden
3.2 Inom socialnämnden råder en positiv förändringskultur där alla medarbetare bidrar och vet hur de för fram nya idéer	 Neutral trend	Socialnämnden

Nämndens mål	Måluppfyllelse status	Nämnd
3. Verksamhet miljö och bygg har en positiv förändringskultur där alla medarbetare bidrar och vet hur man deltar	 Neutral trend	MTG - Miljö- och byggnadsnämnden
3. Vi tar tillvara på såväl medarbetarnas som medborgarnas kreativitet för att utveckla vår verksamhet	 Positiv trend	MTG - Tekniska nämnden

4. Mariestad – en välkomnande kommun där alla kontakter genomsyras av ett gott bemötande

Vårt bemötande ska oavsett ärende ge en positiv känsla.

Vi skapar mervärde för de vi är till för i varje samtal och möte.

Vi sätter stort värde på våra invånare, besökare, företagare och anställda.

Måluppfyllelse status Positiv trend

Kommentar

Nämnderna arbetar med fem nämndspecifika mål kopplat till kommunfullmäktigemålet. Samtliga nämnder bedömer att de på ett positivt sätt bidrar till måluppfyllelse för kommunfullmäktigemålet. Den samlade bedömningen är att kommunfullmäktigemålet har en positiv trend.

Kommunens kontaktyta för medborgarna är kontaktcenter via medborgarkontoret. Att tillgodose behov från invånare är en framgångsfaktor för ett inkluderande samhälle. För invånare, besökare, näringsidkare och medarbetare är medborgarkontoret en naturlig mötesplats. Arbeta pågår för att tillgängliggöra viktiga tjänster med fokus att skapa mervärde för de vi är till för. Ett brett kultur- och fritidsliv främjar en attraktiv boendemiljö för kommunens invånare samt att fler väljer att besöka kommunen och arbetet med ett kulturpolitiskt program pågår.

Nämndens mål	Måluppfyllelse status	Nämnd
4. Vi har ett professionellt förhållningsätt med fokus på att skapa mervärde för de vi är till för	 Positiv trend	Kommunstyrelsenämnden
4. Se och förstå alla barn och elever	 Positiv trend	Utbildningsnämnden
4. Alla medborgare får ett tryggt och korrekt bemötande av socialnämndens verksamheter	 Positiv trend	Socialnämnden
4. I verksamhet miljö och bygg finns en hög kompetens och medvetenhet om service, gott bemötande och effektiv handläggning	 Positiv trend	MTG - Miljö- och byggnadsnämnden
4. Upplevelsen i mötet med vår verksamhet är professionellt och trevligt	 Positiv trend	MTG - Tekniska nämnden

5. Mariestad – en attraktiv tillväxtkommun

I Mariestad finns förutsättningar för hållbar tillväxt.

Entreprenörskap uppmuntras och ses som en tillgång.

Vi förstår vikten av utbildning och forskning för att satsa rätt inför framtiden.

Måluppfyllelse status Positiv trend

Kommentar

Nämnderna arbetar med åtta nämndspecifika mål kopplat till kommunfullmäktigemålet. Samtliga nämnder bedömer att de på ett positivt sätt bidrar till måluppfyllelse för kommunfullmäktigemålet. Den samlade bedömningen är att kommunfullmäktigemålet har en positiv trend.

Kommunstyrelsenämnden bedömer att målet "Företagsklimatet i Mariestad är rankat som topp 25 av landets kommuner" har en neutral trend, vilket till stor del har påverkats av den pågående pandemin. Ett omställningsarbete för att stärka företagsklimatet trots mötesrestriktioner pågår bland annat genom kontakter via sociala medier. Under året ska 560 bostäder detaljplaneläggas; vid delåret har knappt hälften antagits och prognosen för året är god.

Utbildningsnämnden bedömer att målet "Hög kvalitet ska präglade utbildningsnämndens verksamheter och ge förutsättningar för ett gott företags- och näringslivsklimat" har en neutral trend. Verksamheterna har under året arbetat med hur verksamheten ska dokumentera och mäta kvalitet.

Socialnämnden bedömer att arbetet målet "Socialnämnden i Mariestads kommun är en attraktiv arbetsgivare som lockar till sig rätt kompetenser i förhållande till våra behov" har en neutral trend. Inom området att vara goda ambassadörer kommer arbetsmiljöåtgärder att vidtas inom vissa delar av sektorn för en ökad nöjdhet bland personal som kan utgöra ambassadörer för verksamheten.

Nämndens mål	Måluppfyllelse status	Nämnd
5.1 Företagsklimatet i Mariestad är rankat som topp 25 av landets kommuner	 Neutral trend	Kommunstyrelsenämnden
5.2 Mariestad växer och utvecklas	 Positiv trend	Kommunstyrelsenämnden
5.1 Sektor utbildning ska erbjuda en attraktiv arbetsplats för elever, medarbetare, chefer och framtida medarbetare	 Positiv trend	Utbildningsnämnden
5.2 Hög kvalitet ska präglade utbildningsnämndens verksamheter och ge förutsättningar för ett gott företags- och näringslivsklimat	 Neutral trend	Utbildningsnämnden
5.1 Socialnämnden i Mariestads kommun är en attraktiv arbetsgivare som lockar till sig rätt kompetenser i förhållande till våra behov	 Neutral trend	Socialnämnden

Nämndens mål	Måluppfyllelse status	Nämnd
5.2 Det finns goda förutsättningar för privata utförare av hemtjänst att kunna etablera sig i valfrihetssystem i Mariestad	 Positiv trend	Socialnämnden
5. Verksamhet miljö och bygg har på ett enkelt sätt tydliggjort möjligheter och förutsättningar för etablering och utveckling till entreprenörer och privatpersoner	 Positiv trend	MTG - Miljö- och byggnadsnämnden
5. Vi skapar tekniska förutsättningar för tillväxt	 Positiv trend	MTG - Tekniska nämnden

2.4 Balanskravsresultatet

Kommunallagen föreskriver att intäkterna ska vara större än kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och återställas under de närmast följande tre åren.

Kommunens resultat efter balanskravsjusteringar 2019 visade ett överskott på 18,2 mkr. Det innebär att inget belopp finns kvar att reglera mot balanskravet inför 2020.

För 2020 är bedömningen efter augusti månad att balanskravet för året uppnås.

Resultatanalys och avstämning av balanskravet (mkr)	Prognos	Årsbokslut 2019	Årsbokslut 2018	Årsbokslut 2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	86,8	18,2	26,1	17,1
- avgår samtliga realisationsvinster	-1,2	-1,6	-0,8	-0,8
+justering för realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0
+justering för realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0
+orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0
-justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	85,6	16,6	25,3	16,4
-reservation av medel till resultatutjämningsreserv	-56,1	0,0	0,0	0,0
+användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	29,5	16,6	25,3	16,4
+synnerliga skäl att inte återställa	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	29,5	16,6	25,3	16,4
Balanskravsunderskott att återställa	0,0	0,0	0,0	0,0

I ovanstående avstämning av det lagstadgade balanskravet har resultatet reducerats med de realisationsvinster som uppstått under året. Balanskravsresultatet för 2020 är positivt och inget negativt resultat finns att reglera.

Resultatutjämningsreserv

Från och med den 1 januari 2013 gör kommunallagen det möjligt att i vissa fall reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR) under eget kapital. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt.

Resultatutjämningsreserv RUR (mkr)	Prognos 2020	Årsbokslut 2019	Årsbokslut 2018	Årsbokslut 2017
Resultat	86,8	18,2	26,1	17,1
- Avgår reavinster	-1,2	-1,6	-0,8	-0,8
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	85,6	16,6	25,3	16,4
Skatteintäkter och statsbidrag	1 474	1 393	1 345	1 313
Två procent av skatteintäkter och statsbidrag	29,5	27,8	26,9	26,2
Skillnad i årets resultat enligt balanskravsresultatet och två procent av skatteintäkter och statsbidrag	56,1	-11,2	-1,6	-9,8
Reservation till RUR	56,1	0,0	0,0	0,0
Ackumulerat RUR	80,6	24,4	24,4	24,4

För att göra en reservation till RUR ska resultatet överstiga två procent av skatter och generella statsbidrag. Nivån gäller för de kommuner som, liksom Mariestads kommun, haft negativ soliditet inklusive hela pensionskulden. Med årets resultat menas det lägsta av årets resultat och årets resultat efter balanskravsjusteringen. För 2020 förväntas RUR kunna användas. Enligt resultatet och beräknad soliditet får kommunen en positiv soliditet inklusive pensionskulden vid årsbokslutet. Då kan reservering ske, beslut tas i samband med årsredovisningen.

Totalt har kommunen från tidigare år reserverat 24,4 mkr till resultatutjämningsreserven.

2.5 Väsentliga personalförhållanden

Kommunens huvudsakliga uppdrag är att producera välfärdstjänster inom bland annat äldreomsorg, barnomsorg och skola. Kommunen ger också annan service till dem som bor i kommunen och till dem som besöker oss och då i samverkan med andra kommuner.

Omfattningen av vårt uppdrag innebär att våra medarbetare tillsammans representerar över 100 olika yrkestitlar; allt från de stora grupperna av omvårdnadspersonal och pedagoger till andra tjänster som innehas av ett fåtal personer.

Avsikten med den personalekonomiska redovisningen är att ge en bild av ett antal personalstrategiska frågor och en samlad beskrivning av kommunens medarbetare.

2.5.1 Ledar- och medarbetarskap

Under våren har arbete pågått för att planera den ledarutbildning som kommer att genomföras under hösten. Utbildningen kommer att utgöra grunden för kommunens fortsatta arbete med att stärka cheferna i deras roll och genomförs under sex halvdagar. Den kommer bland annat att beröra följande områden; förbättringsarbete, innovationsbegreppet, förändringsledarskap, kognitivt och beteendearbetat ledarskap, tillitsbaserat ledarskap, kommunikation, svåra samtal samt stress. Utbildningen genomförs av en extern leverantör för samtliga chefer inom Mariestad, Töreboda och Gullspång (MTG) och finansieras av medel från omställningsfonden.

Den pågående pandemin har inneburit stora påfrestningar för såväl chefer och medarbetare i övrigt. Det initiala arbetet i början av pandemin lade stor vikt vid regler och rutiner avseende "icke-medicinska åtgärder", med andra ord regler för hygien och social distansering. Allt eftersom pandemin fortgått, har fokus skiftats till stötta medarbetare och chefer med material om bland annat egenvård och stress. Allt framtaget material är MTG-gemensamt.

2.5.2 Kompetensförsörjning

HR-cheferna i Skaraborgs 15 kommuner har av kommuncheferna fått uppdraget att gemensamt ta fram en strategi för Skaraborg avseende kompetensförsörjning. I uppdraget har ingått att ge en bild av nuläget, identifiera bristyrken och komma med förslag på hur skaraborgskommunerna gemensamt kan agera för att vara attraktiva arbetsgivare och hantera framtida kompetensförsörjningsbehov. Den övergripande strategin har brutits ned till aktiviteter på såväl MTG som kommunnivå. Under våren har kommunen, tillsammans med övriga kommuner i Skaraborg, medverkat på ett antal rekryteringsmässor, bland annat i Karlstad och Örebro.

Arbetet med heltidsprojektet fortskrider i enlighet med kommunens beslutade plan. En effekt av att allt fler medarbetare arbetar heltid är att kommunen på sikt kommer att behöva ett något färre antal anställda. Detta är en önskvärd effekt utifrån den vikande demografikurvan för personer i arbetsför ålder. Den kommande utmaningen är att ställa om hur arbetet utförs för att passa en organisation bestående av heltidstjänster. Schemaläggning blir särskilt utmanande och nya arbetssätt kommer att krävas.

Mariestads arbetssätt har rönt stora framgångar under 2019 och Mariestad är den kommun i Sverige som ökat antal heltidsarbetande mest procentuellt sätt under året. Under 2020 blev Mariestad tillfrågade av Sveriges kommuner och regioner (SKR) att medverka i deras heltidsmaterial som ett "gott exempel". Det är framför allt Mariestads ekonomiskt hållbara lösningar som väcker intresse hos andra arbetsgivare.

2.5.3 Arbetsmiljö och hälsa

Under våren har en projektgrupp underledning av HR-enheten arbetat med att införa ett

systemstöd för kommunens systematiska arbetsmiljöarbete. Verktöget kommer att lanseras under hösten.

Under hösten 2019 upphandlade kommunen nytt avtal om företagshälsovård och det nya avtalet trädde ikraft den första januari med oförändrad leverantör.

Ett pilotprojekt med så kallade livsstilsanalyser har tillsammans med företagshälsovården gjorts på ett antal enheter inom sektor stöd och omsorg samt sektor utbildning. Projektet kommer att utvärderas under hösten.

En stor del av kommunens arbete med arbetsmiljö och hälsa har haft fokus på den pågående pandemin. Sedan mars har HR-enheten kontinuerligt arbetat med att ta fram rutiner och annat stöd för kommunens chefer och övriga medarbetare utifrån de råd och rekommendationer som kommit från bland annat Folkhälsomyndigheten och Myndigheten för skydd och beredskap. HR-enheten har i samarbete med kommunens folkhälsoplanerare även tagit fram material som stöd för medarbetarna att hantera stress och oro.

Sjukfrånvaron för första halvåret ligger på 7,46 procent. I samband med att pandemin drabbade landet ökade sjukfrånvaron tillfälligt under mars och april, för att under maj och juni återgå till lägre nivåer. Jämfört med tidigare år är nivåerna för maj och juni cirka en procentenhet högre, men kan inte anses vara alarmerande höga.

2.5.4 Jämställdhet och mångfald

Diskrimineringsombudsmannen (DO) har under 2018-2019 genomfört tillsyn av offentliga organisationers arbete med jämställdhetslagstiftningen med fokus på diskriminering. Då kommunens interna regler uppfyller de krav lagstiftaren ställer återstår efterlevnaden av det interna regelverket samt av lagstiftningen i övrigt, särskilt i sådana situationer som kan leda till skadestånd i kombination med negativ publicitet.

HR-enheten har därför en internkontrollpunkt för 2020 gällande kommunens efterlevnad av jämställdhetslagstiftningen, framför allt vid anställning samt avslut av anställning men även inom ramen för anställningen avseende diskriminering. Kontrollmomentet ska omfatta hela kommunens organisation och kommer att genomföras utifrån HR-enhetens MTG-uppdrag.

2.5.5 Kommunen i siffror

Antal tillsvidareanställda

Verksamhet	2019	2020
Sektor ledning	114	117
Sektor samhällsbyggnad	271	265
Sektor stöd och omsorg	938	937
Sektor utbildning	730	818 (735)*
Kommunchef	1	1
Kommunledning	8	12
Totalt	2 062	2 150 (2 067)

**2019 togs för sektor utbildning inte med obehöriga enligt skollagen. För jämförelse 2020 har denna siffra tagits med inom parentes. Fortsättningsvis kommer antal tillsvidareanställda att omfatta även denna grupp.*

Fördelning deltid/heltid

Andel heltid januari-juni (%)	2020	2019	2018
	77 %	66 %	54 %

Andelen heltidsanställda har ökat markant sedan föregående år och kan till stor del hänföras till det pågående heltidsarbetet inom omsorgen.

Uttag av föräldrapenning och vård av barn (VAB)

Uttag av föräldrapenning/VAB	Kvinnor	Män
Föräldrapenning	93,60 %	6,40 %
VAB	90,50 %	9,50 %

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro (%)	Total	Kvinnor	Män	29 år eller yngre	30-49 år	50 år eller äldre
Total sjukfrånvaro av ordinarie arbetad tid	8,13	8,87	4,76	7,67	8,04	8,36
Långtidsfrånvaro av total sjukfrånvaro	31,89	33,95	14,3	21,46	26,84	40,01

Uppgiften om sjukfrånvaron avser månadsanställda medarbetare.

Medellöner

Totalt		Kvinnor		Män	
Heltidslön inklusive tillägg	Heltidslön exklusive tillägg	Heltidslön inklusive tillägg	Heltidslön exklusive tillägg	Heltidslön inklusive tillägg	Heltidslön exklusive tillägg
30 090	29 731	29 763	29 404	32 000	31 640

Medelålder

Totalt	Kvinnor	Män
45,59	46	43,17

Åldersstruktur

Ålder	Antal
0-19 år	2
20-29 år	221
30-39 år	458
40-49 år	524
50-59 år	681
60-99 år	325

Personalomsättning

Antal som slutat	Snittanställningar	Slutat/snittanställda
106	2127,4	4,98 %

Uppgiften avser endast externa avgångar.

Pensionsavgångar

Pensionsavgångar	Antal
Antal personer som blir 65 och mer detta år	29
Antal avgångar pension 1/1-30/6	10

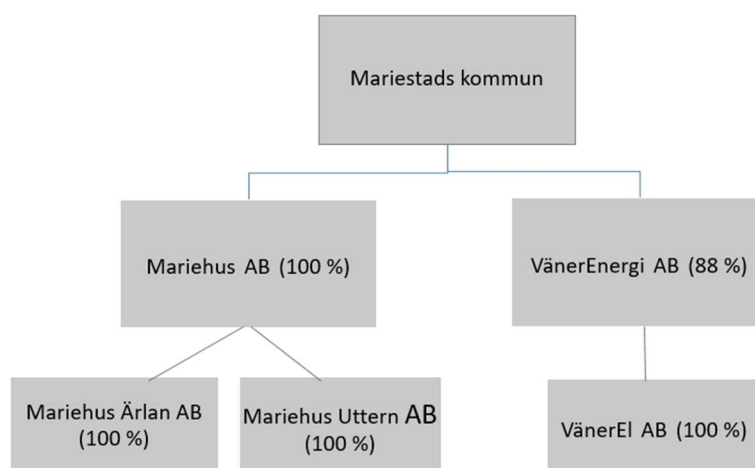
2.6 Den kommunala koncernen

Syftet med sammanställd redovisning är att ge en samlad, heltäckande bild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden oavsett om verksamheten bedrivs i förvaltningsform eller bolagsform. Synonymt används också ofta begreppet koncernredovisning. Redovisningen tjänar också som information för intressenter, till exempel kommuninvånare, kommunfullmäktige, kommunledning, revisorer och långgivare.

Den sammanställda redovisningen omfattar förutom kommunen även:

- Mariehus AB. Kommunens andel är 100 procent. Innehåller Mariehus Uttern AB och Mariehus Ärlan AB.
- VänerEnergi AB. Kommunens andel är 88 procent. Resterande 12 procent är Töreboda kommuns andel. Innehåller VänerEl AB.
- Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS). Kommunens andel i kommunalförbundet är 26,27 procent.

De kommunägda bolagen:

I koncernkoncernen ingår även Mariestad kommuns andel av Räddningstjänsten Östra Skaraborg, Anfallsbhantering Östra Skaraborg, Tolkförmedling Väst och Skaraborgs Kommunalförbund.

2.6.1 Koncernens resultat

Koncernens delårsresultat visar ett plus på 91,7 mkr och en årsprognos på 103,6 mkr. Årsbudgeten är 56,2 mkr.

(mkr)	Delårsbokslut 2020	Budget	Prognos	Budgetavvikelse
Mariestads kommun	71,4	28,5	86,8	58,3
Mariehus AB	3,6	8,5	-6,8	-15,3
VänerEnergi AB	16,7	19,2	23,6	4,5
Totalt	91,7	56,2	103,6	47,5

För Mariehus AB avser delårsresultatet siffror per den 30 juni 2020, årsprognosen avser siffror per den 31 augusti 2020.

För VänerEnergi AB görs delårsbokslutet per den 31 augusti 2020, siffrorna för delårsresultat och årsprognos redovisas enligt det.

Kommunalförbunden ingår inte i delårsresultat och årsprognos.

2.6.2 Sammanfattning viktiga händelser i koncernen

- Ombyggnationen av kvarteret Lejonet (Hamngatan) är färdigställd och inflyttning påbörjad.
- Ärlan 4 (Knallen) har under lång tid till stora delar varit tomställd och är nu ombyggd för butiker i markplan och nya entréer.
- I Mariehus har en underhållsplan för de kommande fem åren arbetats fram.
- VänerEnergi har beslutat att gå in som delägare i Bredband Östra Skaraborg.
- Den milda vintern har medfört lägre försäljningsvolymmer av fjärrvärme och el och sjunkande elmarknadspriser.

2.6.3 Årets investeringar

(mkr)	Utfall januari-augusti	Budget	Prognos	Budgetavvikelse
Mariestads kommun	96,7	215,2	185,3	29,9
Mariehus AB	96,3	165,4	135,9	29,5
VänerEnergi AB	32,7	53,8	53,8	0,0
Totalt	225,7	434,4	375,0	59,4

Den kommunala koncernen har en investeringsbudget på 514 mkr med ett beräknat utfall på 375 mkr.

De största enskilda projekten inom koncernen är:

- Ombyggnaden av Lejonet 14 från lokaler till lägenheter
- Ombyggnation av centralköket
- Exploatering Sjölyckan etapp 5
- Renovering av Ishallen samt gestaltning kring Vänershofsområdet

2.6.4 Kommunägda bolag

Mariehus AB

Mariehus AB med dotterbolag äger och förvaltar cirka 120 000 kvadratmeter fastigheter i Mariestad, i huvudsak bostäder men även kommersiella lokaler för kontor och handel i centrumläge. Fastighetsbeståndet har en stor bredd i fråga om boendevärden, allt från äldre kulturhistoriska fastigheter i gamla stan, traditionella naturnära bostadsområden från bland annat 1960-talet till nyproducerade fastigheter.

Viktiga händelser under året

Ombyggnationen av kvarteret Lejonet är färdigställd och inflyttning påbörjad. Fastigheten har tidigare varit kontor men består nu av 20 lägenheter, mestadels treor.

Ärlan 4 (Knallen) har under lång tid till stora delar varit tomställd och i stort behov av renovering. Ombyggnad av ytor för butiker på markplan, nya entréer, ny gallerigång och

skärmtak är några av de saker som har färdigställts.

Framtid

Utmaningen är underhållsbehovet i fastigheterna och då framför allt att förebygga vattenskador, detta främst genom rot-renoveringar. En underhållsplan för de kommande fem åren har arbetats fram.

I framtiden finns planer för nyproduktion i kransorterna och även i centrala Mariestad.

Ekonomisk översikt

Mariehus AB	(tkr)	Budget	Prognos	Budgetavvikelse	Föregående budgetavvikelse	Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019
Mariehus AB	Intäkter	118 373	116 402	-1 971	208	58 940	73 266
	Kostnader	-110 832	-125 409	-14 577	-16 068	-56 713	-57 996
	Netto	7 541	-9 007	-16 548	-15 860	2 227	15 270
Mariehus Uttern AB	Intäkter	8 179	8 575	396	187	4 258	4 125
	Kostnader	-5 813	-5 962	-149	-209	-2 831	-2 701
	Netto	2 366	2 613	247	-22	1 427	1 424
Mariehus Ärlan AB	Intäkter	2 040	3 684	1 644	-46	1 049	951
	Kostnader	-3 411	-4 106	-695	200	-1 067	-1 354
	Netto	-1 371	-422	949	154	-18	-403
Totalt	Intäkter	128 592	128 661	69	349	64 247	78 342
	Kostnader	-120 056	-135 477	-15 421	-16 077	-60 611	-62 051
	Netto	8 536	-6 816	-15 352	-15 728	3 636	16 291

En omfördelning har gjorts mellan Mariehus AB och Mariehus Ärlan AB då Ärlan 3 nu är sammanslagen med Ärlan 4 och därmed ingår i Mariehus Ärlan AB. Detta från 1 juli 2020. Den största avvikelser i detta är intäkter som är överflyttade till Mariehus Ärlan AB (1 644 tkr).

Osäkerhet som är med i prognosen för Mariehus AB är hur stor nedskrivningsbehovet av Lejonet 14 blir. I prognosen finns 17 mkr med för detta. En värdering kommer att genomföras under hösten och som ska godkännas av revisor.

Osäkerhet som inte är med i prognosen är nedskrivning av Ärlan 3 (Knallen).

Sammanställning investeringar

Mariehus AB (tkr)	Budget	Prognos	Budgetavvikelse	Föregående budgetavvikelse
Mariehus AB	109 400	80 222	29 178	2375
Mariehus Ärlan AB	53 000	52 670	330	0
Mariehus Uttern AB	3 000	3 000	0	0
Totalt	165 400	135 892	29 508	2 375

På grund av den pågående pandemin har omprioriteringar i investeringsplanen varit tvungna. Det planerade ROT-projektet i kvarteret Alen har flyttats fram och istället har det under året tidigare lagts andra investeringar som finns i investeringsplanen kommande år.

Ombyggnaden av Lejonet 14 från lokaler till lägenheter är färdigställt, utfallet för projektet blev cirka 5 mkr bättre än budget.

Ombyggnaden av Knallen, etapp 1-4, är avslutad och etapp 5 har påbörjats.

Personaluppgifter

Bolaget har 29 tillsvidareanställda varav fem kvinnor och 24 män, vilket är en minskning med en anställd jämfört med föregående år. Totala personalkostnaderna vid delåret uppgår till 8,3 mkr och kostnaden för sjuklön 0,3 mkr. Motsvarande siffror för 2019 var 8,9 mkr och 0,3 mkr.

Den totala sjukfrånvaron under perioden var 5,9 procent, en ökning med 0,3 procent jämfört med samma period 2019. Långtidsfrånvaron var 48,4 procent och sjukfrånvaron för män respektive kvinnor var 5,5 och 7,5 procent. Motsvarande siffror för 2019 var 68, 3,9 och 11,2 procent.

VänerEnergi AB

VänerEnergi AB ägs till 88 procent av Mariestads kommun och till 12 procent av Töreboda kommun. Bolaget bedriver verksamhet i form av elnät, fjärrvärme, stadsnät (bredband), telefoni och entreprenad. Det helägda dotterbolaget VänerEl AB bedriver elhandel. Bolagens verksamhet sker företrädesvis i ägarkommunerna.

Viktiga händelser under året

Verksamheten i VänerEnergi har under 2020 utvecklats som planerat.

Den milda vintern har medfört lägre försäljningsvolymerna av fjärrvärme och el.

Under första delen av året har det varit rejält sjunkande elmarknadspriser till följd av god fyllnad i vattenmagasinen, goda vindförhållanden och en mild vinter i hela landet.

Bolaget har beslutat att gå in som delägare i Bredband Östra Skaraborg.

Den rådande situationen med den pågående pandemin har inledningsvis haft liten påverkan på ekonomin.

Framtid

Framtidsutsikterna för VänerEnergi AB ser fortsatt positiva ut.

Med fjärrvärmerna är företaget idag väl rustat att möta framtidens värmebehov. Under de senaste

åren har det investerats i ny fossilfri värmeproduktion vilket kommer att bli en nödvändighet i framtidens energisystem.

Elnätet har de senaste åren genomfört stora investeringar och endast en liten del av de väderkänsliga luftledningarna finns kvar i drift.

Stadsnätet blir mer förvaltande då merparten av den stora fiberutbyggnaden är klar.

Ekonomisk översikt

VänerEnergi AB	(tkr)	Budget	Prognos	Budgetavvikelse	Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019
Fjärrvärme	Intäkter	-99 600	-96 100	3 500	-60 009	-59 954
	Kostnader	93 675	90 175	-3 500	56 472	54 333
	Netto	-5 925	-5 925	0	-3 537	-5 621
Elnät	Intäkter	-76 220	-76 220	0	-50 688	-50 920
	Kostnader	61 045	57 345	-3 700	35 759	38 385
	Netto	-15 175	-18 875	-3 700	-14 929	-12 535
Entreprenad	Intäkter	-6 270	-6 270	0	-4 154	-3 854
	Kostnader	6 145	6 145	0	3 960	3 905
	Netto	-125	-125	0	-194	51
Stadsnät	Intäkter	-26 875	-26 875	0	-17 504	-17 226
	Kostnader	22 500	22 500	0	14 438	14 154
	Netto	-4 375	-4 375	0	-3 066	-3 072
Telekom	Intäkter	-8 700	-8 800	-100	-5 892	-6 172
	Kostnader	8 275	8 000	-275	4 928	5 520
	Netto	-425	-800	-375	-964	-652
Nya energisystem	Intäkter	-225	-155	70	-102	-123
	Kostnader	2 870	3 800	930	2 825	1 893
	Netto	2 645	3 645	1 000	2 723	1 770
Tjänsteförsäljning	Intäkter	-2 985	-3 100	-115	-2 175	-1 963
	Kostnader	2 985	3 100	115	2 175	1 963
	Netto	0	0	0	0	0
Koncerngemensam	Intäkter	0	-1 850	-1 850	0	0
	Kostnader	2 230	2 305	75	1 584	1 351
	Netto	2 230	455	-1 775	1 584	1 351
VänerEnergi AB Totalt	Intäkter	-220 875	-219 370	1 505	-140 524	-140 212
	Kostnader	199 725	193 370	-6 355	122 141	121 504
	Netto	-21 150	-26 000	-4 850	-18 383	-18 708
VänerEl AB Totalt	Intäkter	-37 920	-31 920	6 000	-19 637	-23 635
	Kostnader	37 300	31 050	-6 250	18 987	23 060
	Netto	-620	-870	-250	-650	-575

Prognosen för årets resultat följer i stort sett budget.

Affärsområde elnät bedöms göra ett resultat som är drygt 3 mkr bättre än budget till följd av avsevärt lägre elmarknadspriser, vilket sänker kostnaden för inköp av nätförluster.

Affärsområde fjärrvärme bedöms klara ett resultat i nivå med budget trots en lägre försäljningsvolym.

Sammanställning investeringar

VänerEnergi AB (tkr)	Budget	Prognos	Budgetavvikelse	Föregående budgetavvikelse
Fjärrvärme	7 850	7 850	0	0
Elnät	23 700	23 700	0	0
Entreprenad	0	0	0	0
Stadsnät	21 000	21 000	0	0
Telekom	150	150	0	0
Nya Energisystem	0	0	0	0
Gemensamt	1 100	1 100	0	0
Totalt	53 800	53 800	0	0

Årets investeringar bedöms följa budget.

En stor del av bolagets investeringar är kundstyrda, det vill säga bolaget måste investera när det ansluter nya kunder till distributionsnätet.

Personaluppgifter

Bolaget har 50 tillsvidareanställda varav 15 kvinnor och 35 män, vilket är en ökning med en anställd jämfört med föregående år. Totala personalkostnaderna vid delåret uppgår till 24,3 mkr och kostnaden för sjuklön 102 tkr. Motsvarande siffror för 2019 var 25,3 mkr och 138 tkr.

Den totala sjukfrånvaron under perioden var 1,27 procent, en minskning med 0,63 procent jämfört med samma period 2019. Långtidsfrånvaron var 0 procent och sjukfrånvaron för män respektive kvinnor var 1,01 % och 0,26 procent.

3 Finansiella rapporter

I avsnittet redogörs först för vilka redovisningsprinciper och redovisningsbegrepp som används. Därefter redovisas kommunens och koncernens räkenskapsrapporter med resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys samt noter, affärsverksamhet och VA-verksamhet.

3.1 Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciper kommunen

Kommunens årsredovisning har upprättats enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), Rådet för kommunal redovisning (RKR) lämnar rekommendationer om redovisningsprinciper.

Det innebär bland annat att:

- Intäkter redovisas i den omfattning de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras kommunen och räknas på ett tillförlitligt sätt.
- Kostnader redovisas fortlöpande då de uppstår med beaktande av försiktighetsprincipen.
- I enlighet med RKR R2 har kommunalskatten periodiserats enligt den prognos som lämnas från Sveriges kommuner och regioner (SKR) i augusti aktuellt år.
- I enlighet med RKR R10 har den särskilda löneskatten på pensionskostnader periodiserats. Värdering av pensionsförpliktelser görs med tillämpning av Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS19).
- Särskild avtalspension och visstidspension är beräknade enligt RKR R10.
- Förtroendevaldas pensioner redovisas som avsättning.
- Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att skulden visas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Värdet på ansvarsförbindelsen är något som i framtiden kommer att belasta kommunens resultat och likviditet. Beräkning och underlag för pensioner erhålls från KPA pension i samband med delårsbokslutet.
- Pensionsskulden till och med 1997 redovisas inom linjen i balansräkningen under raden "Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna". Löneskatt har upptagits i beloppet. Intjänade pensioner från 1998 återfinns i balansräkningen under raderna avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser och kortfristiga skulder. Kommunen har beslutat att årligen, från 1998, utbetala hela intjänandet av pensionen till de anställda.
- Samtliga pensionsförpliktelser är återlånade.
- Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet med avdrag för planenliga avskrivningar. Ett basbelopp 47 300 kronor och en livslängd över 3 år används som gräns för att få bokföras som investering.
- Linjär avskrivning görs vilket innebär samma avskrivningsbelopp per år fördelat över avskrivningstiden. Avskrivningar påbörjas månaden efter att investeringen tagits i bruk.

- Komponentavskrivning på anläggningar sker på samtliga nya investeringar. Följande indelningar görs:

Anläggningstyp	År
Mark	Ingen avskrivning
Markanläggningar	20-50
Maskiner och inventarier	5-10
Gator	20-100
Byggnader	20-80
Vatten/avlopp (VA)	50

- För gator görs indelning i lokalgator, huvudgata, bostadsgata och broar samt därinom i ytskikt och överbyggnad.
- För byggnader görs indelning i ett större antal angivna komponenter som stomme, fasad, ytskikt och ventilation. För varje enskilt projekt sker indelning i komponenter med olika nyttjandeperioder.
- VA har ledningsnät som en komponent. Övriga anläggningar inom VA har komponenter utifrån inriktning och syfte där angivna komponenter inom byggnader eller andra delar användas.
- Omprövningar av nyttjandetiden görs om inriktningen eller användningsområdet ändras.
- Nedskrivningar av anläggningstillgångar görs om rivning av byggnad sker, om anläggningen inte längre finns kvar eller om annat uppstår som ger upphov till nedskrivning. Årlig bedömning görs. Kostnaden för nedskrivning belastar driftredovisningen aktuellt år.

Personalrelaterade kostnader

- Okompenserad övertid, sjuklön, mertid samt jour och beredskap med tillkommande upplupna sociala avgifter redovisas som kortfristig skuld.
- Förändring av semesterlöneskuld redovisas löpande i driftredovisningen. Total semesterlöneskuld redovisas som kortfristig skuld. För utbildningsnämnden sker periodisering av skulden då skulden inte kvarstår där vid delårsbokslutet med tanke på skolår och ferieanställningar.
- Sociala avgifter har bokförts löpande månadsvis i form av procentuellt omkostnadspålägg. Nämndernas påslag har varit 40,15 procent, vilket är samma som den av Sveriges kommuner och regioner (SKR) rekommenderade avgiften.

Övriga redovisningsprinciper

- Räntekostnader belastar inte pågående investeringsprojekt innan färdigställande.
- För bidrag till infrastrukturella investeringar finns möjlighet till periodisering av kostnaden. Kommunen periodiserar utbyggnaden av E20 över 15 år, från år 2014 till år 2029.
- RKR R8 Redovisning av derivat och säkringsredovisning anger att redovisning av ränterisk och valutarisk ska göras där derivatinstrument finns. Kommunen har tecknat ränteswappar vilket redovisas i not. Syftet med säkringen är att undvika snabba

förändringar av ränteläget och att inte få stora svängningar i finansiella kostnader. Till detta finns kommunens finanspolicy som visar att kreditförfallet ska vara jämt fördelat i tidsintervallet noll till tio år och att räntebindingstiden för varje enskilt lån inte bör överstiga tio år. Ränteswappar innebär en risk och vid ett undervärde mot marknadsvärdet är motsvarande belopp den risk och kostnad kommunen har om ränteswappar måste lösas i förtid.

- Upplupna kostnadsräntor och intäktsräntor som hör till aktuellt år har bokförts och belastat redovisningsperioden.
- Kommunen är ansvarig för koncernkrediten på bank. Det innebär att fordran respektive skuld för koncernbolagens likvida medel på konton ska redovisas hos kontoinnehavaren/gäldenären. Detta redovisas hos kommunen.
- I enlighet med RKR R18 särredovisas intäkter och kostnader inom taxefinansierad verksamhet som en kortfristig skuld alternativt kortfristig fordran.
- Beslutade extra tillskott från staten 2020 (generellt statsbidrag) har periodiserats till den del som hör till bokslutsperioden januari-augusti.
RKR har kommit med ett yttrande daterat i september 2020 om hur nya generella statsbidrag ska redovisas under aktuellt redovisningsår. Redovisningen i delårsrapporten har inte ändrats med anledning av detta utan redovisas enligt tidigare redovisningssed.
- Staten har aviserat ett bidrag kopplat till periodiseringsfond. Inget belopp finns redovisat då Riksdagen inte tagit beslut under aktuell bokföringsperiod.
- Beslutade bidrag för ersättning av sjuklönekostnader har bokförts med faktisk utbetalning under april-juli. För augusti preliminärt enligt ny beräkningsgrund där del av kostnaderna ersätts.
- Kompletta uppställningar av noter finns i årsredovisningen. Endast ett antal större poster har nothänvisning i delårsrapporten.

Sammanställd redovisning (koncernen)

- Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt den kommunala redovisningslagens kapitel 12. Bolag eller kommunalförbund med ägarandel överstigande 20 procent ingår i den sammanställda redovisningen i årsredovisningen. Vid delårsbokslutet ingår VänerEnergi och Mariehus AB.
- Inga elimineringar inom koncernbolagen har gjorts vid delårsbokslutet.

3.2 Begreppsförklaring

Resultaträkning - Resultaträkningen visar årets finansiella resultat och hur förändringen av egna kapitalet har uppkommit. Resultaträkningen beskriver hur kommunen finansierat verksamheten under året (intäkter), och vilken resursförbrukning prestationerna har fört med sig (kostnader). Förändringen av det egna kapitalet kan också utläsas genom att jämföra de två senaste årens balansräkningar.

Balansräkning - Balansräkningen beskriver den ekonomiska ställningen på balansdagen det vill säga 31 augusti. Balansräkningen visar hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur det har anskaffats (skulder och eget kapital). Tillgångssidan består av likvida medel, fordringar och olika anläggningstillgångar som fastigheter, gator och vatten- och avloppsnät (VA-nät). Tillgångarna har finansierats på två sätt, dels genom lånade medel och dels genom eget kapital, det vill säga överskott från verksamheterna. Soliditeten, det vill säga storleken på det egna kapitalet i förhållande till totala tillgångar, är ett mått på kommunens finansiella styrka. Soliditeten är viktig att följa och analysera under en längre tidsperiod.

Kassaflödesanalys - Kassaflödesanalysen visar en betalningsflödesrapport som förklarar hur räkenskapsperiodens löpande verksamhet och investeringar har finansierats, både internt och externt. Analysen visar hur detta har inverkat på verksamhetens likvida medel.

Anläggningstillgångar - Tillgångar som är avsedda för att ägas under längre tid än tre år. Huvuddelen av anläggningstillgångarna är fastigheter, VA-anläggningar, maskiner och inventarier.

Avskrivningar - Avskrivningar beräknas på anläggningstillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde och den ekonomiska livslängden med inriktning på komponenter.

Komponentavskrivning - Indelning av anläggningstillgångar i olika komponenter efter beräknad livslängd exempelvis stomme, ventilation, el och ytskikt. Fastighet, gata och VA är områden där uppdelning sker.

Kortfristiga skulder - Kortfristiga lån som skall betalas tillbaka inom ett år från balansräkningens datum.

Långfristiga skulder - Skulder som återbetalas på längre tid än ett år.

Likviditet - Betalningsförmåga på kort sikt.

Nettoinvesteringar - Investeringar efter avdrag för investeringsbidrag.

Nyckeltal - Mäter förhållandet mellan två storheter, till exempel eget kapital i procent av totala tillgångar (soliditet).

Omsättningstillgångar - Pengar eller andra tillgångar som relativt snabbt kan omsättas till likvida medel.

Rörelsekapital - Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Soliditet - Andelen av eget kapital i relation till det totala kapitalet. Måttet visar hur stor andel av det totala kapitalet som är eget riskbärande kapital, det vill säga den del som inte är skulder.

Periodisering - Anvisningarna inför bokslutet har varit att alla kostnader och intäkter ska

periodiseras och tas upp under det verksamhetsår som de tillhör.

Pensionsskuld - Pensionsskulden redovisas från och med 1998 enligt "blandmodellen" i den nya redovisningslagen. Detta innebär att årets avsättning redovisas bland verksamhetens nettokostnader i resultaträkningen och att skulden redovisas på balansräkningen. Endast tillkommande pensionsskuld från och med 1998 redovisas som pensionsskuld. Pensionsskulden per 31 december 1997, redovisas från och med 1998 som en ansvarsförbindelse.

MTG - Avser Mariestad, Töreboda och Gullspångs kommuner. Mariestad som huvudman ansvarar för Miljö- och byggnadsnämnden som startade sin verksamhet den 1 januari 2007 och en gemensam teknisk nämnd, MTG kommunalteknik, som startade sin verksamhet den 1 januari 2008.

RÖS - Avser Räddningstjänsten Östra Skaraborg. Mariestad är en av sju medlemmar i ett gemensamt kommunalförbund. En politiskt tillsatt direktion med representanter för kommunerna fattar beslut om verksamheten där Mariestads andel är 26,27 procent.

AÖS - Avser Avfallshantering Östra Skaraborg. Mariestad är en av sju medlemmar i ett gemensamt kommunalförbund. En politiskt tillsatt direktion med representanter för kommunerna fattar beslut om verksamheten där Mariestads andel är 14 procent.

Mkr - Förkortning för miljoner kronor.

3.3 Resultaträkning

Resultaträkning (externredovisning) (mkr)		Delårs- bokslut 2020	Delårs- bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Budget- avvikelse	Årsbokslut 2019
Verksamhetens nettokostnader		-861,2	-882,3	-1 332,0	-1 322,3	9,8	-1 312,4
Avskrivningar		-44,0	-41,0	-66,0	-66,5	-0,5	-61,8
Skatteintäkter	not 1	739,2	729,6	1 114,5	1 095,6	-18,9	1 096,7
Generella statsbidrag och utjämning	not 2	236,2	198,3	315,5	379,2	63,7	296,7
Verksamhetens resultat		70,2	4,6	32,0	86,1	54,1	19,2
Finansiella intäkter		8,7	10,2	12,0	12,5	0,4	12,8
Finansiella kostnader		-7,5	-8,3	-15,5	-11,7	3,8	-13,8
Resultat efter finansiella poster		71,4	6,5	28,5	86,8	58,3	18,2
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		71,4	6,5	28,5	86,8	58,3	18,2

Nämndernas delårsresultat samt årsprognos	Delårs- resultat 2020	Delårs- resultat 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Budget- avvikelse
Kommunstyrelsen	73,0	78,1	127,1	123,1	4,0
Tekniska nämnden	115,3	119,0	176,3	176,2	0,1
Utbildningsnämnden	337,8	338,4	505,1	508,1	-3,0
Socialnämnden	368,1	358,9	550,3	564,3	-14,0
Miljö- och byggnadsnämnden	1,6	4,3	6,3	4,3	2,0
Räddningstjänsten	18,3	17,6	27,4	27,4	0,0
Revisionen	0,3	0,3	0,9	0,9	0,0
Överförmyndarnämnden	1,7	1,5	1,5	2,0	-0,5
Delsumma	916,1	918,1	1 394,8	1 406,3	-11,6
Finansverksamhet	-10,9	5,2	3,2	-17,6	20,8
Verksamhetens nettokostnad + avskrivningar	905,2	923,3	1 398,0	1 388,7	9,3

3.4 Balansräkning

(mkr)		Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019	Årsbokslut 2019
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	not 3			
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		1 490,4	1 324,9	1 472,6
Maskiner och inventarier		34,5	38,0	37,8
Pågående investeringsarbeten		11,9	44,3	8,1
Finansiella anläggningstillgångar		37,2	37,2	37,2
Summa anläggningstillgångar		1 574,1	1 444,4	1 555,7
Bidrag till statlig infrastruktur		46,3	51,4	49,7
Omsättningstillgångar				
Exploatering, förråd m.m.		90,2	129,3	76,7
Fordringar		150,4	67,6	154,7
Kassa och bank	not 4	128,9	0,9	50,9
Summa omsättningstillgångar		369,6	197,8	282,3
Summa tillgångar		1 990,0	1 693,7	1 887,7
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Årets-/delårsresultat		71,4	6,5	18,2
Resultatutjämningsreserv		24,4	24,4	24,4
Allmänt eget kapital		524,5	506,3	506,3
Summa eget kapital	not 5	620,3	537,2	548,9
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner		16,2	20,4	15,9
Bidrag till statlig infrastruktur		88,0	83,4	87,4
Övriga avsättningar		2,0	2,0	2,0
Summa avsättningar		106,2	105,8	105,3
Skulder				
Långfristiga skulder	not 6	905,5	800,0	837,9
Kortfristiga skulder		358,1	250,7	395,6
Summa skulder		1 263,5	1 050,7	1 233,5
Summa eget kapital, avsättningar och		1 990,0	1 693,7	1 887,7

(mkr)		Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019	Årsbokslut 2019
skulder				
Borgen och ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna		567,0	587,8	572,4
Borgensättaganden		943,1	983,5	948,3
varav borgen till kommunägda företag		890,3	927,4	895,5
Inga nya beslut om borgen under 2020.				

3.5 Kassaflödesanalys

Kommunens likvida medel uppgår vid delårsbokslutet till 69,0 mkr. Det är en högre nivå jämfört med både föregående års delår och årsbokslutet 2019. Kommunen har erhållit medel från staten vilket förbättrat likviditeten betydligt på kort sikt. Under året har kommunen inte nyttjat checkkrediten på 150 mkr mer än under den första delen av året. Checkkrediten har nyttjats till stora delar under de senaste åren då negativ marknadsränta förekommit. Trots god likviditet vid delårsbokslutet finns ett uppdämt behov av upplåning alternativt stärkt likviditet på annat sätt för att inte använda checkkrediten mer än som en buffert.

Kommunen har hittills i år ökat lånen med 80 mkr. Bedömningen är att inga ytterligare lån behöver tas under resten av året. Över tid kvarstår behov av nyupplåning. Amortering sker löpande på samtliga lån, för januari till augusti har 12,5 mkr betalats tillbaka.

Resultatet, investeringsnivån och övriga likviditetspåverkande poster gör att kommunen totalt klarar finansieringen med egna medel. För perioden januari – augusti har alla investeringarna finansierats med egna medel (119 procent).

3.6 Nothänvisningar

Noter till delårsresultatet	Delårsbokslut 2020	Delårsbokslut 2019	Årsbokslut 2019
1. Skatteintäkter			
Kommunalskatt	739,9	737,8	1106,6
Slutavräkning år 2018	0,0	1,1	0,6
Slutavräkning år 2019	-5,2	0,0	-10,5
Avräkning år 2020	4,4	-9,3	0,0
Summa	739,2	729,6	1 096,7
2. Generella statsbidrag och utjämning			
Utjämningsbidrag för inkomstutjämning	173,7	163,2	244,9
Utjämningsbidrag för LSS	10,8	9,9	14,8
Avgift för kostnadsutjämning	-17,9	-24,2	-36,2
Regleringsavgift	16,7	15,8	17,1
Stärkt stöd välfärd	18,5	0,0	6,6
Fastighetsavgift 2019	0,0	33,5	49,5
Fastighetsavgift 2020	34,4	0,0	0,0
Summa	236,2	198,3	296,7
3. Anläggningstillgångar			
Mark, byggnader, tekniska anläggningar, maskiner och inventarier			
Markreserv	35,6	25,6	31,0
Verksamhetsfastigheter och publika fastigheter	884,7	832,8	885,9
Fastigheter för affärsverksamhet	253,8	222,1	247,2
Gata, vägar och park	311,9	243,6	307,6
Övriga fastigheter	0,0	0,9	0,9
Maskiner och inventarier	38,9	38,0	37,8
Pågående arbeten	11,9	44,3	8,1
Summa utgående bokfört värde	1 536,9	1 407,2	1 518,5
Finansiella anläggningstillgångar	37,2	37,2	37,2
Summa anläggningstillgångar	1 574,1	1 444,4	1 555,7
Kommunen använder komponentavskrivning på anläggningar. Ytterligare information finns under redovisningsprinciper.			
Pågående arbeten finns med i anläggningstillgångar och dessa aktiveras vid årsbokslutet.			

4. Kassa och bank			
Kassa	0,0	0,0	0,0
Bank	69,0	0,9	2,9
Fordran/skuld koncernkonto Mariehus	50,5	0,0	59,4
Fordran/skuld koncernkonto VänerEnergi	9,4	0,0	-11,5
Summa Kassa och bank	128,9	0,9	50,9
5. Eget kapital			
Eget kapital/Resultat			
Ingående balans	506,3	480,2	506,3
Föregående års resultat	18,2	26,1	18,2
Resultatutjämningsreserv	24,4	24,4	24,4
Delårsresultat	71,4	6,5	0,0
Summa Eget kapital	620,3	537,2	548,9
6. Långfristiga skulder			
Ingående balans	837,9	721,8	721,8
Återläggning kortfristig del	24,5	22,8	22,8
Nya lån	80,0	90,0	140
Amortering	-12,5	-11,8	-22,2
Lösen/omsättning av gamla lån	0,0	0,0	0,0
Avgår kortfristig del	-24,5	-22,8	-24,5
Långfristig del av pensionsavtal	0,0	0,0	0,0
Summa	905,5	800,0	837,9

4 Driftsredovisning

Driftredovisningen ska innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten

Nämnd/verksamhet (mkr)	Budget	Prognos	Budgetavvikelse	Föregående budgetavvikelse
Kommunstyrelsen	-127,1	-123,1	4,0	1,6
Tekniska nämnden	-176,3	-176,2	0,1	-0,7
Utbildningsnämnden	-505,1	-508,1	-3,0	-5,8
Socialnämnden	-550,3	-564,3	-14,0	-18,8
Miljö- och byggnadsnämnden	-6,3	-4,3	2,0	0,6
Räddningstjänsten	-27,4	-27,4	0,0	0,0
Revisionen	-0,9	-0,9	0,0	0,0
Överförmyndarnämnd	-1,5	-2,0	-0,5	-0,4
Delsumma	-1 394,8	-1 406,3	-11,6	-23,5
Finansverksamhet	-3,2	17,6	20,8	15,6
Verksamhetens nettokostnad	-1 398,0	-1 388,7	9,3	-7,9
Skatteintäkter	1 114,5	1 095,6	-18,9	-49,1
Generella statsbidrag och utjämning	315,5	330,4	14,9	14,9
Extra tillskott från staten 2020	0,0	48,8	48,8	49,9
Finansiella intäkter	12,0	12,5	0,4	-1,3
Finansiella kostnader	-15,5	-11,7	3,8	1,3
Delsumma	1 426,6	1 475,6	49,0	15,7
Summa resultat	28,5	86,8	58,3	7,8

5 Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Nämnd (mkr)	Nettoinvestering januari - augusti	Budget netto *)	Årsprognos	Budgetavvikelse
Kommunstyrelsen	2,2	48,3	42,4	6,0
Tekniska nämnden	93,7	163,3	140,4	22,9
Utbildningsnämnden	0,8	2,0	2,0	0,0
Socialnämnden	0,0	1,5	0,5	1,0
Totalt	96,7	215,2	185,3	29,9

*) *inklusive tilläggsbudget.*

Årets nettoinvesteringar uppgår vid delårsbokslutet till 96,7 mkr och årsprognosen är 185,3 mkr. Total budget för investeringar är 215,2 mkr. I detta ingår en tilläggsbudget för exploatering på 25,0 mkr.

Kommunen fortsätter sin satsning på nya bostads- och industriområden. Exempel är bostadsområdet Sjölyckan och Västerängs och Horns/Haggårdens industriområden.

De största projekten hittills under 2020:

Projekt	Belopp (mkr)
Ombyggnation centralköket	19,2
Exploatering Sjölyckan, etapp 5	15,2
Renovering av Ishallen samt gestaltning av Vänerhofsområdet	9,4
Överföringsledning VA Sjötorp-Askevik (inklusive Moviken)	9,3
Renovering av café Holmen	3,9
Energiinnovativa åtgärder, Kronopark och Sjölyckans förskolor	3,8